

kv. Borgaren - Hallska Teatern

Arkeologi vid Hallska huset

Göteborg 216 | Nordstaden 17:4 och 17:7 | Stadslager
Förundersökning och slutundersökning | Göteborgs kommun

Mona Lorentzson och Göte Nilsson Schönborg

Kv. Borgaren Hallska Teatern

Mona Lorentzson och Göte Nilsson Schönborg

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN GÖTEBORGS STADSMUSEUM 2013:11

ISSN 1651-7636

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs Stadsmuseum 2013
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
www.stadsmuseum.goteborg.se

REDAKTION
Else-Britt Filipsson
Ulf Ragnesten
Tom Wennberg

Redigerad och layoutad från två separata rapportmanus av Tom Wennberg

OMSLAGSFOTO
Postgatan (fd Sillgatan) mot väster med den undersökta tomten till höger i bild.
Foto taget sen vinter 2013 av Tom Wennberg

OMSLAGETS GRAFISKA FORM
Mimmi Andersson

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

INNEHÅLL

INLEDNING	1
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	2
SYFTE OCH METOD	2
Förundersökningen	2
Slutundersökningen	4
Miljöfarliga massor	5
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ	6
HISTORIK	1
TIDIGARE FYND OCH UNDERSÖKNINGAR	6
UNDERSÖKNINGSRESULTAT FÖRUNDERS	9
UNDERSÖKNINGSRESULTAT SLUTUNDERS	14
FYND- OCH FÖREMÅLSDISKUSSION	36
SAMMANFATTNING	37
LITTERATUR	38

BILAGOR

1. FU schakt
2. FU fyndtabell
3. SU planer och profiler samt detaljritningar
4. SU fyndtabell
5. Konservering

Figur 1. Blå Kartan, Göteborg med undersökningsområdet markerat, skala 1:100 000.

KV. BORGAREN - HALLSKA TEATERN

Arkeologisk förundersökning och slutundersökning

Figur 2. Ortofoto över Göteborgs innerstad med aktuell fastighet markerad, skala 1:5000.

INLEDNING

Under tiden 16 - 18 maj 2000 utfördes en arkeologisk förundersökning med en efterföljande slutundersökning, 3 juli-4 augusti 2000, i fastigheten Nordstaden 17:4 och 17:4 (kvarteret Borgaren), Postgatan 18, Göteborg (fig 1-4). Undersökning gjordes med anledning av att Stiftelsen Göteborgs Studentbostäder avsåg att bygga bostäder och garage inom fastigheten. Rapport och fältarbete utfördes av Mona Lorentzson och Göte Nilsson Schönborg. Undersökningarna bekostades av Stiftelsen Göteborgs Studentbostäder.

Den berörda exploateringsytan utgjorde en av de få kvarvarande delarna av Göteborg innanför vallgraven där det finns möjlighet att påträffa orörda bebyggelseämningar från 1600- och 1700-talet och från stadens första etableringsskede.

Den arkeologiska verksamheten presenterades med visningar för allmänheten av personal från Göteborgs stadsmuseum vid slutundersökningen. Den lokala dagspressen gjorde även reportage från undersökningen.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr:	220-16544-2000
GSM dnr:	944/00-5332
Uppdragsgivare:	Göteborgs studentbostäder
Läge:	Nordstaden 17:4 och 17:7 (kv. Borgaren 4 och 7), Postgatan 18, Göteborgs stad
Ekonomisk karta:	7B 0b = 7101
Koordinater i rikets nät:	X 6400,25/Y 3192,50 (SWEREF 99 TM)
Höjdsystem:	RAK 1900 minus 10 m
Grävningssorsak:	Nybyggnation av studentbostäder
Grävningstinstitution:	Göteborgs stadsmuseum
Tidpunkt för undersökning i fält:	16-18 maj 2000 (FU), 3 juli-4 augusti 2000 (SU)
Undersökt yta:	140 m ² (FU), 1200 m ² (SU)
Antal arkeologtimmar i fält:	48 timmar (FU), 400 timmar (SU)
Antal maskintimmar:	24 timmar (FU), 200 timmar (SU)
Platsledare:	Mona Lorentzson och Göte Nilsson Schönborg
Övriga deltagare i fält:	I det arkeologiska arbetet deltog dessutom under viss tid Karin Nordström och Anna Thalenius.
Guidning:	Inger Elgestedt och Johan Ling.
Fotodokumentation:	Staffan Westergren.
Grävmaskin:	Thomas och Bertil
Grovarbete:	Janne och Björn
Inventarienummer:	GSMS 120005 (FU), GSMS 200006 (SU)

SYFTE OCH METOD

Det aktuella området har varit bebyggt sedan 1600-talets första hälft, men först mot slutet av 1700-talet ger kartmaterialet upplysningar om hur de enskilda tomterna varit bebyggda; detaljerade uppgifter om bebyggelsens struktur saknas emellertid.

Förundersökningen

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att dokumentera bebyggelse-rester och andra spår av mänsklig aktivitet. Detta för att bedöma storleken av en eventuell större undersökning i samband exploateringen av de berörda tomterna.

Vid förundersökningen maskingrävdes 6 sökschakt/provgropar fördelade över hela undersökningsytan. Dessa grävdes i de flesta fall ned till steril bottenlera utom på ställen där betongplattor omöjliggjorde nedgrävning och där konstruktioner påträffades. De insamlade fynden daterades till 1600-1700-tal och utgjordes av glas, yngre rödgods, fajans, svartgods, stengods, kinesiskt porslin, kritpipor och läder.

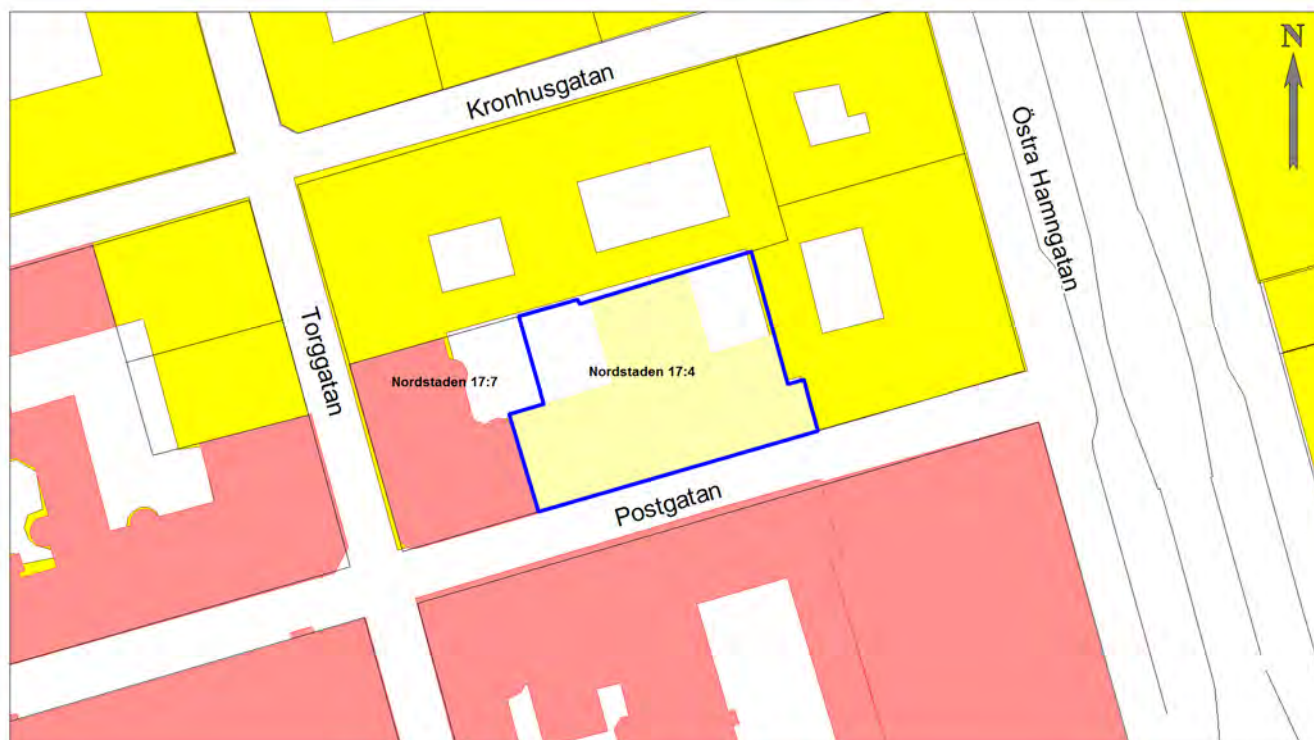

Figur 3. Ortofoto över Göteborgs innerstad med aktuell fastighet markerad, skala 1:1000.

Vid den arkeologiska undersökningen samordnades geotekniska undersökningar med provborrningar för framtida grundförstärkningar i kvarteret. Detta arbete utfördes av AB Jacobson & Widmark, Göteborg. I samband med den geotekniska undersökningen på tomten framkom att bottenlerans tjocklek var i snitt 30 meter på området.

Samtliga schakt igenfylldes omedelbart efter dokumentation eftersom tomten fortfarande användes som parkeringsplats.

Figur 4. Undersökningsområdet med fastighetsbeteckningar, skala 1:1000.

Slutundersökningen

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att dokumentera bebyggelserester och andra spår av mänsklig aktivitet. Materialet kommer att ingå i fördjupade vetenskapliga studier om Göteborgs stad under 1600-1700-talen.

Vid undersökningen användes en större grävmaskin som avlägsnade rivningsmassor och senare tids lämningar i form av betonggolv och avloppssystem. De hus som senast funnits på platsen var anlagda under 1800-talets senare del och hade källare med rustbäddskonstruktioner som delvis förstört omgivande kulturlager med äldre bebyggelserester.

När senare tidens lämningar avlägsnats framträdde 1600- och 1700-talsnivåer på större delen av tomten med husrester samt avfallsbingar med omgivande kulturlager. Konstruktionerna handgrävdes och kulturlager dokumenterades genom rutgrävning samt genomgrävning med mindre grävmaskin. Grävmaskinen fanns på plats under hela undersökningsperioden.

Fyndförande delar av kulturlagret samt innehållet i avfallsbingarna genomsöktes på hackbord (fig 5). Området och konstruktionerna dokumenterades genom fotografering och ritades i skala 1:20 samt har inmätts i stadens koordinatsystem. All kulturjord har genomsökts ned till jungfrulig mark med naturligt avsatt bottenlera.

Undersökningsytans storlek var cirka 1200 m². En profilbank sparades i västöstlig längdriktning över större delen av utgrävningsområdet

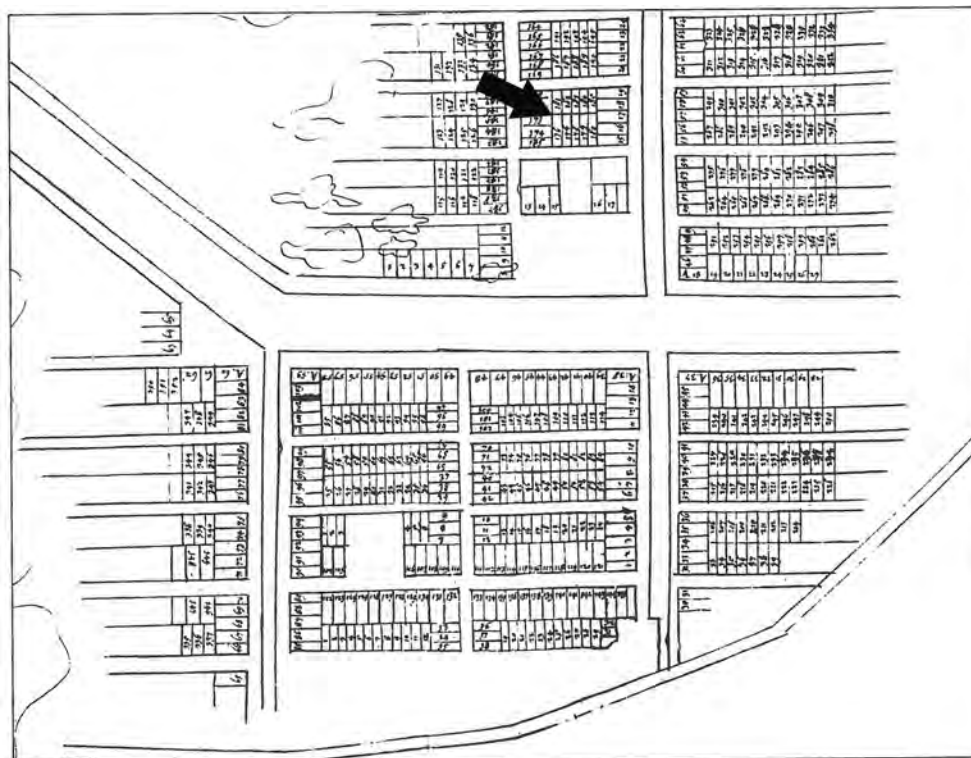
Figur 5. Arbetet vid hackbordet.

Miljöfarliga massor

Schaktningsarbetet och den arkeologiska dokumentationen försvårades av att det i undersökningsområdets sydöstra del påträffades en förorening med en starkt luktande olje-/kresotprodukt i en träkonstruktion och som delvis hade infiltrerat i omkringliggande markområde. Detta styrde en mindre del den arkeologiska verksamheten.

I första hand berördes anläggningarna 4 och 15 samt delar av huskonstruktionerna 2 respektive östra delen av anläggning 3. I detta område påträffades massor vilka var starkt bemängda med av oljeliknande stinkande svart sörja vilket visade sig innehålla mycket höga halter av kresot. Eftersom en omedelbar hälso- och miljörisk förelåg kontaktades miljöförvaltningen samt markägare och exploatör och en analys av massorna företogs. Under ett par dagar försvårades det arkeologiska arbetet på grund av att vissa frågetecken angående massornas hantering uppstod. Efter ett samråd med miljöförvaltningen och en effektiv handläggning av fastighetsägaren kunde både slamsugning och borttransport av de aktuella massorna företas.

En höjd beredskap infördes när de förorenade områdena sedan skulle schaktas. (Angående detta ärende se Fastighetskontorets "PM Miljöundersökning Postgatan 18" daterat 2000-07-13.).

Figur 6. Tomtkarta från grundläggningstiden (ur Lönnroth 2003:17). Hamnkanalerna syns tydligt. Undersökt område är markerat i bild.

TOPOGRAFI OCH OMRÅDESBESKRIVNING

Den undersökta tomten ligger mitt i kvarteret Borgaren i Västra Nordstaden och är kringgårdad av bebyggelse (fig 1-3). Tomten har sedan rivningar skedde på 1960-talet, använts som parkeringsplats. Undersökningsområdets södra del gränsar till Postgatan (i äldre tid benämnd Sillgatan). Tomten är belägen inom Vallgraven i det område som tidigast bebyggdes efter stadens grundläggande.

HISTORIK

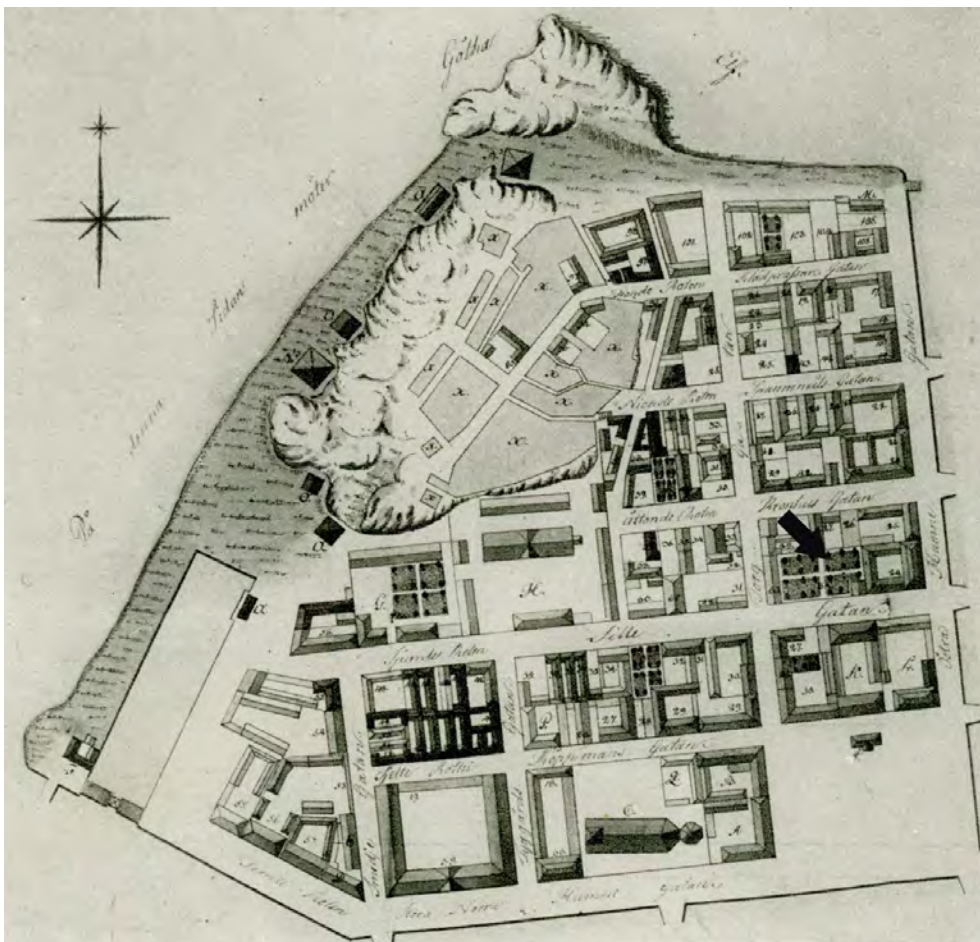
Det aktuella området ligger inom den del av staden som ursprungligen börjar bebyggas vid stadens anläggande på 1620-talet (fig 6). Den ursprungliga kvartersbildningen återfinns på 1624 års befästningsplan (fig 7). Kvarteret har härjats av de stora stadsbränderna 1669 och 1746. På en karta från 1803 utgör området trädgård till det Hallska huset som låg i hörnet Östra Hamngatan/Postgatan (fig 8). Trädgården finns också omnämnd i skriftligt källmaterial från sekelskiftet 1700/1800.

De byggnader som stod på tomten fram till rivningen år 1969 var uppförda under 1700- och 1800-talen enligt uppgift i Göteborgs Stadsmuseums arkiv.

När det gäller de personhistoriska uppgifterna om kvarterets tidigare invånare har fil. kand. Olga Dahl, Göteborg välvilligt ställt material från sina privata forskningar till förfogande. Ur dessa handlingar nämns;

Figur 7. Plan över Göteborg från 1624 som avbildar kvartersindelningen samt befästningar (GSM arkiv). Den aktuella tomten markerad i bild.

Figur 8. Karta över "femte kvarteret" i Göteborg från 1803 (ur Bäckström 1923). Hallska tomten syns tydligt norr om Gustaf Adolfs torg med parkanläggning utmed Sillgatan, nuvarande Postgatan.

GhmPK:344

Figur 9. Foto över Hallska teatern från 1902, GSM arkiv.

Tomten Sjunde roten nr 63, tomt nr 7.63 västra delen (dvs. utgrävningsområdets mellersta del, fig 9):

Bryggaren Claes Andersson Lammekiött som omtalas i accislängder och gillesprotokoll, under tiden 1649-1676. Likaså omtalas båtekarlen Anders Andersson Öyebo under tiden 1670-80-tal. En sjötullsvisitator Henrik Petterson nämns under 1700-talets mitt.

Tomt 7.63 västra delen:

Stadsbyggmästare Christopher Brack och en Murmästare Erik Larsson finns också antecknad i kvarteret under 1600-tal.

Under 1780-talets mitt omnämns en tunnbinderiålderman Anders Fahlbeck som köpt en ödetomt i kvarteret. Tomten övergår till engelska kyrkans föreståndare. Cirka 1775 köper Johan Hall in sig i kvarteret och 1785-90 omnämner tomtöreslängderna John Halls tomter, bodar och trädgård (jmf fig 8).

Tomt 64 västra delen av 7.64 utgrävningsområdets västra del och utanför exploateringsområdet:

Under 1600-talet beboddes området av Wilhelm Andersson Lammekiött och Joen Börgesson öltappare. Men även en saltmästare Olof Månsson Buhr omtalas. Under 1700-talet finns på platsen en handlare Anders Wass och en handelsman Erik Nissen.

Tomt nr 64: (Östra delen av 7.64. Undersökningsområdets mitt):

Nämns bl.a. Nils Torsson, båtekarl och båtsman Joen Larsson som invånare under 1600-tal.

Under 1700-talets förra hälft bodde skepparen Henrik Larsson här och 1785-90 omnämns Handelsman John Halls tomter med bodar och trädgård. År 1800 nämns brukspatron John Halls obebyggda tomt och 1807 brukspatron John Halls kreditores bakgård.

Således blev den skotske handelsmannen John Hall d.ä. ägare till större delen av kvarteret under 1700-talets senare del. Och det hus som låg i hörnet Postgatan/Östra Hamngatan räknades som det Hallska huset där familjen bodde. John Hall d.ä. dog 1802 och egendomen övertogs av hans hustru Christina f. Gothén, vars föräldrar hade intressen i Ostindiska kompaniet. Sonen John Hall d.y. övertar senare egendomen som sedermera går i konkurs.

John Hall d.ä. låter även anlägga sommarresidenset Gunnebo utanför staden. Under 1700-talets senare del och 1800-talets början ägdes tomten samt de intilliggande tomterna av köpmannen Johan Hall d.ä. och enligt en karta från 1803 fanns en trädgård på den aktuella utgrävningsplatsen (fig 8, 9). Här låg också den så kallade Hallska teatern som revs på 1960-talet.

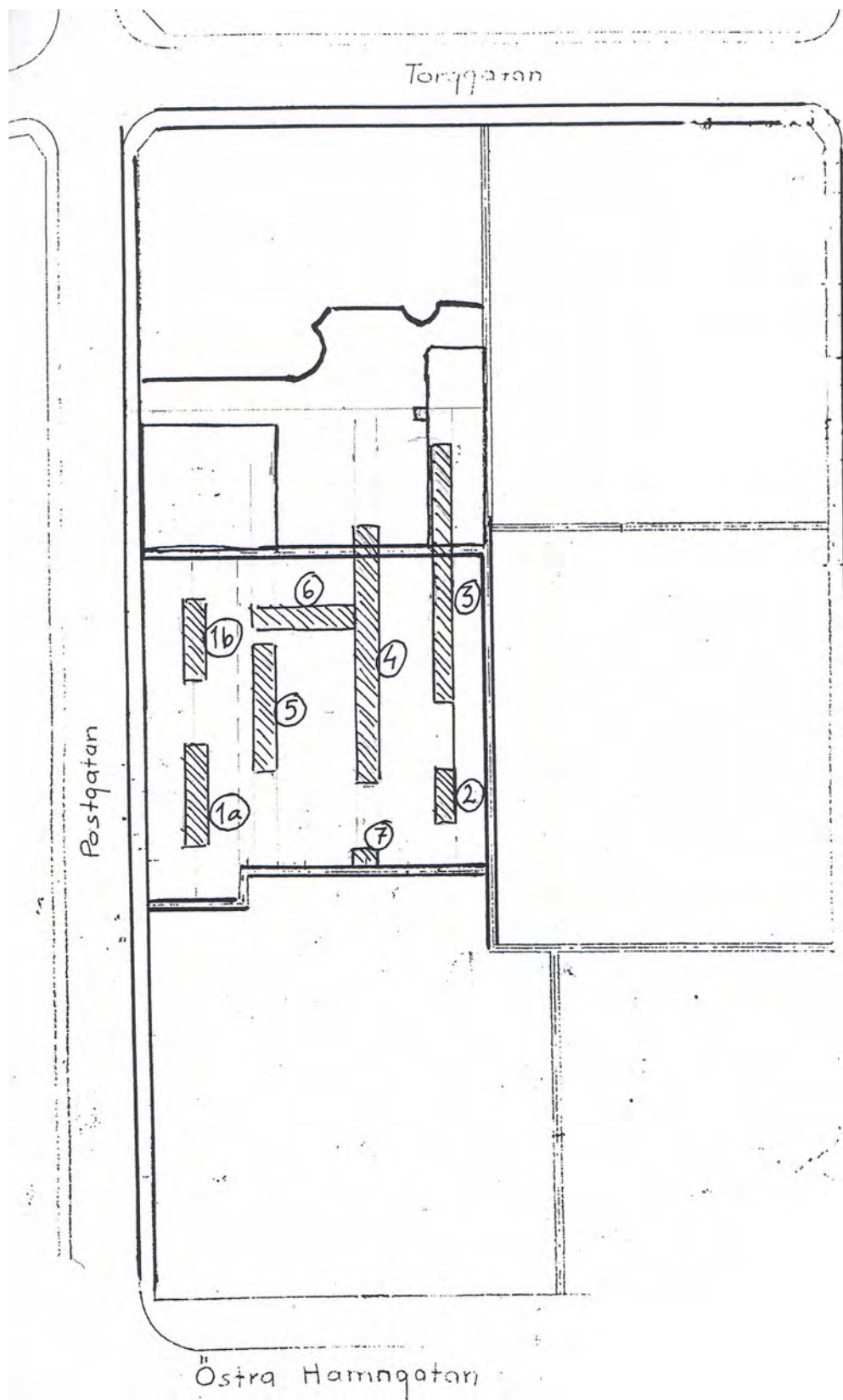
På 1930-talet gjordes arkeologiska observationer, dock ingen arkeologisk undersökning, i detta kvarter, i samband med schaktningar på Torggatan 18. Då tillvaratogs bland annat fajans och annan keramik från 1600-talet.

UNDERSÖKNINGSRESULTAT VID FÖRUNTERSÖKNINGEN

Vid undersökningen placerades 6 schakt fördelade över tomtytan på så sätt att såväl äldre gårdsparti och huslämningar skulle kunna påträffas (fig 10, bilaga 1 och 2). I samtliga schakt består det övre partiet av cirka 0,20 meter asfalt med bärlager och därunder ett cirka 0,5 - 1 meter tjockt lager med tegelskrot och rivningsmassor.

Provschakt 1a

Schakt 1 var 7,0 x 1,4 meter och beläget på gårdens sydöstra del mot Postgatan. Schaktet maskingrävdes till ett djup av cirka 2 meter, västra delen grävdes ned till cirka 2,50 meter på ett begränsat område.

Figur 10. Schaktplan från förundersökningen.

Under ett cirka 0,20 meter tjockt bärlager med asfalt framkom stora mängder tegel och rivningsmassor ned till cirka 2 meters djup där ett källargolv av betong påträffades. Detta genomgrävdes ej. Källargolvet sträckte sig under större delen av provschaktet. Inga fynd.

Provschakt 1b

Schaktet maskingrävdes ned till cirka 2,50 meter för att konstatera bottenlerans toppnivå. Ursprunglig markyta framkom på cirka 2,20–2,40 meter under marknivå. Detta lager var cirka 0,20 meter tjockt. Bottenleran kom på cirka 2,40–2,50 meter. I schaktets västra del påträffades en liten rest av kulturlager cirka 2 meter under nuvarande marknivå. Inga fynd

Provschakt 2

Provschakt 2 var 6,0 x 1,5 meter och beläget på gårdens nordöstra del. Schaktet maskingrävdes ned till cirka 1,60 meter där ett kulturlager påträffades.

Under ett cirka 0,20 meter tjockt bärlager med asfalt framkom ett cirka 0,50 meter tjockt lager av tegelskrot och grus. Under detta ett cirka 0,50 meter tjockt lager av grus, murbruk och tegelskrot. Under detta ett cirka 0,60 meter tjockt lager av påförd grusig lera. Därunder ett kulturlager, cirka 0,45 meter tjockt. Kulturlagret innehöll träflis. Kulturlagret påträffades i schaktets västra del på en yta av cirka 1,10 x 1,50 meter. I övrigt påträffades en stenmur cirka 1,20 meter tjock och området öster om stenvuren var stört av senare bebyggelse varför en djupgrävning kunde göras här.

Fynd från kulturlager i schaktets östra del:

Fajans	4 st	första hälften av 1600-talet
Fajans (vit)	1 st	1700-talets början
Yngre rödgods	3 st	1600-/1700-tal
Svartgods	1 st	1600-tal
Kritpipsskaft	1 st	
Läder	3 st	

Provschakt 3

Provschakt 3 var cirka 22 x 1,4 meter och beläget på tomtens norra del. Schaktet maskingrävdes ner till cirka 2,60 meter där bottenleran vidtog.

Under ett cirka 0,20 meter tjockt bärlager med asfalt påträffades ett cirka 0,40 meter tjockt lager av tegelskrot. Därunder ett cirka 0,60 meter tjockt lager med tegel, grus och lerinblandning. Under detta ett cirka 0,70 meter tjockt lager av lerblandad sand.

Därunder ett cirka 0,10 meter tjockt lager av jordinblandad sand, något humöst (en möjlig trädgårdshorisont). Under detta ett fyndförande kulturlager cirka 0,20 meter tjockt. Detta låg på ett cirka 0,20 meter tjockt lager av påförd lera. Ursprunglig markyta börjar vid 2,40 meter och bottenleran vid 2,60 meter.

I schaktets mitt påträffades trärester, stockar, delvis mycket murkna, cirka 0,30 meter tjocka. Möjligen en husrest.

I schaktets västra del fanns en mindre rest av en 1700-talsmur med gult tegel (10x4x22 cm) i skift.

Fynd i schaktets mitt vid träkonstruktion:

Läderspill	2 st	
Yngre rödgods	1 st	1600-/1700-tal
Fönsterglas	1 st	

Provschakt 4

Provschakt 4 var cirka 18 x 1,4 meter och beläget i tomtens mitt. Schaktet maskingrävdes ned till cirka 1,90 meter där ett kulturlager vidtog. Detta genomgrävdes ej.

Under ett cirka 0,20 meter tjockt bärlager av asfalt vidtog ett drygt 1 meter tjockt lager med tegel, och rivningsmassor, grus, sand m.m. Därunder ett cirka 0,45 meter djupt lager av gul sandig lera vilket övergick i ett påfört "renare" lerlager. Därunder ett fyndförande kulturlager.

I schaktets mitt påträffades trärester som av allt att döma är rester av minst två avfallsbingar på ett område av cirka 6 x 1,40 meter.

Fynd från kulturlager i schaktets mitt och östra del:

Glasfot (passglas?)	1 st	1600-tal
Yngre rödgods	2 st	1600-/1700-tal (fragment av skål med hänkel)
Stengods	1 st	1600-tal (?)
Fajans	1 st	1600-tal/1700-talets början
Porslin	24 st	1700-talets mitt och andra hälft (blåvitt och imari)

Provschakt 5

Provschakt 5 var 6 x 1,4 meter och beläget i tomtens sydöstra del. Schaktet maskingrävdes ned till cirka 2,5 meter djup där ett kulturlager med träflis inblandat påträffades.

Under ett cirka 0,20 meter tjockt bärlager med asfalt påträffades ett lager av tegelskrot, cirka 0,50 meter tjockt, under detta ett 0,60 meter tjockt lager av brun-

beige lera, därunder ett cirka 0,15 meter tjockt lager av beige sand. Under detta ett cirka 0,40 meter tjockt lager av tegel och sandig lera. Därunder ett svartare lerlager cirka 0,30 meter tjockt. Därunder renare påförd lera i ett cirka 0,30 meter tjockt lager och cirka 0,10 meter tjocka trärester som låg på ett träflisbladad kulturlager.

Fynd från kulturlager i schaktets östra del:

Läder {sko)	3 st	
Yngre rödgods	1 st	(mynning, brandskadad 1669 års brand?)
Yngre rödgods	6 st	1600-/1700-tal (bl.a. hänkel)
Kritpipa	4 st	1600-tal (bl.a. Tudor-typ)
Fajans	1 st	1600-talets förra hälft
Björknäver	2 st	
Kinesiskt porslin	1 st	1700-tal, rensfynd

Från kulturlager i schaktets mitt och västra del:

Yngre rödgods	1 st	1600-tal
Kritpipa, dekorerad	1 st	1600-tal
Sula	1 st	1600-tal

Provschakt 6

Schaktet lades vinkelrätt mot schakt 4 och var beläget mitt på tomten. Schaktet var cirka 5 x 1,40 meter och maskingrävdes ner till cirka 2 meter djup. I schaktet framkom murar och rester från sentida hus och någon egentlig lagerbild kunde ej konstateras. Inga fynd

Provschakt 7 (geoteknisk undersökningsgrop)

Utmed kvarstående mur i tomtens östra del grävdes en grop för geoteknisk undersökning. I gropens botten påträffades ett fyndförande lager på cirka 1,50 meter djup. Detta innehöll fajans och kritpipsfragment från 1600-talets mitt eller förra hälft. Vid denna nivå påträffades också mindre trärester - troligen rest av en avfallsbinge.

Fynd från en eventuell avfallsbinge:

Fajans	1 st	1600-talets förra hälft
Kritpipa	1 st	
Yngre rödgods	1 st	1600-tal
Kinesiskt porslin	1 st	1600-talets senare hälft(?)

Det tillvaratogs även 1 fragment av tegelsten av poröst rött tegel. Lokal tillverkning (Göteborg). Mätbara ytor: bredd 8 cm, tjocklek 3,5 cm

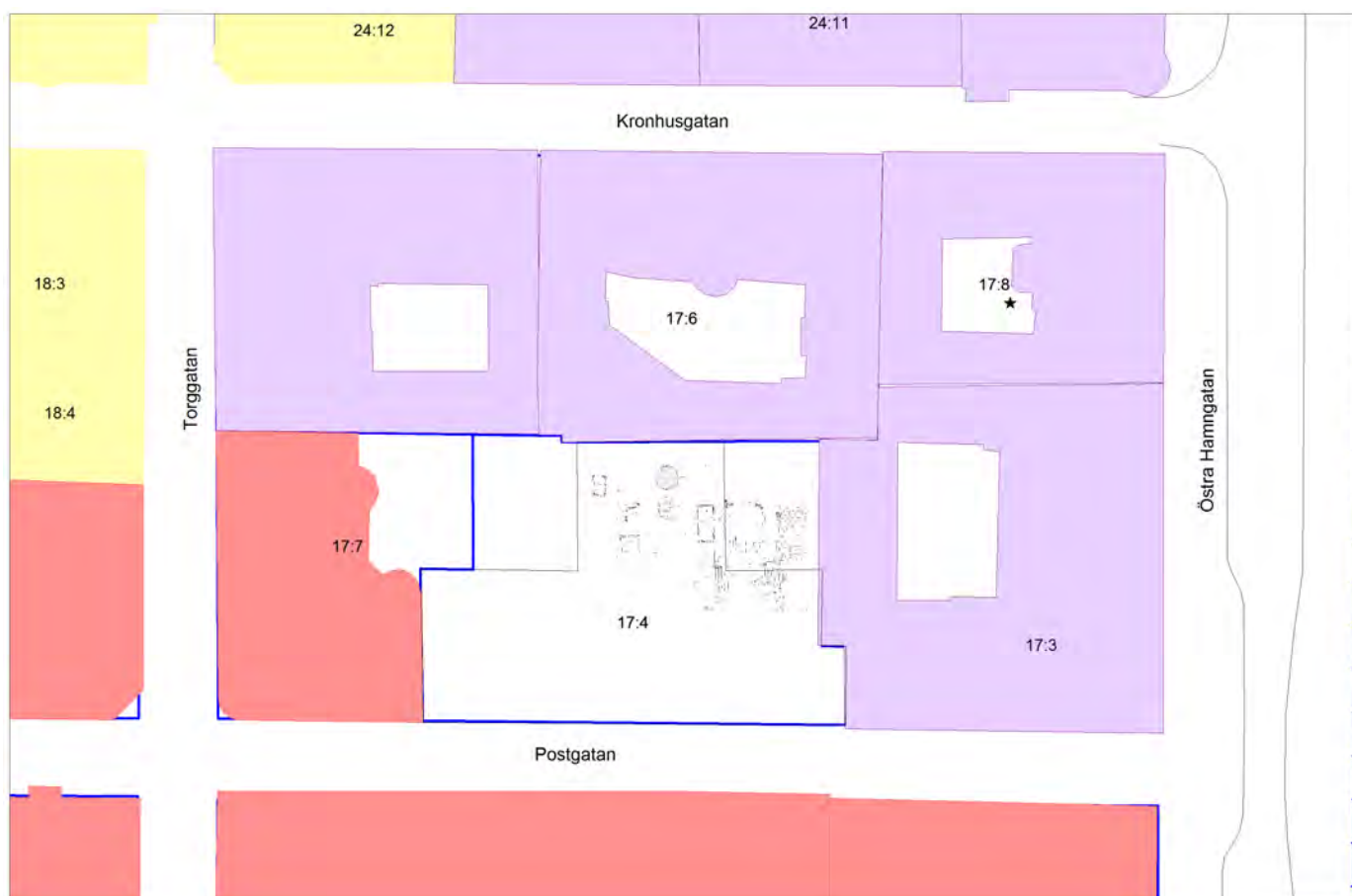
I tomtens norra del utmed kvarstående husvägg grävdes ytterligare två gropar för geoteknisk undersökning, dessa gav emellertid inget av arkeologiskt intresse.

Sammanfattning

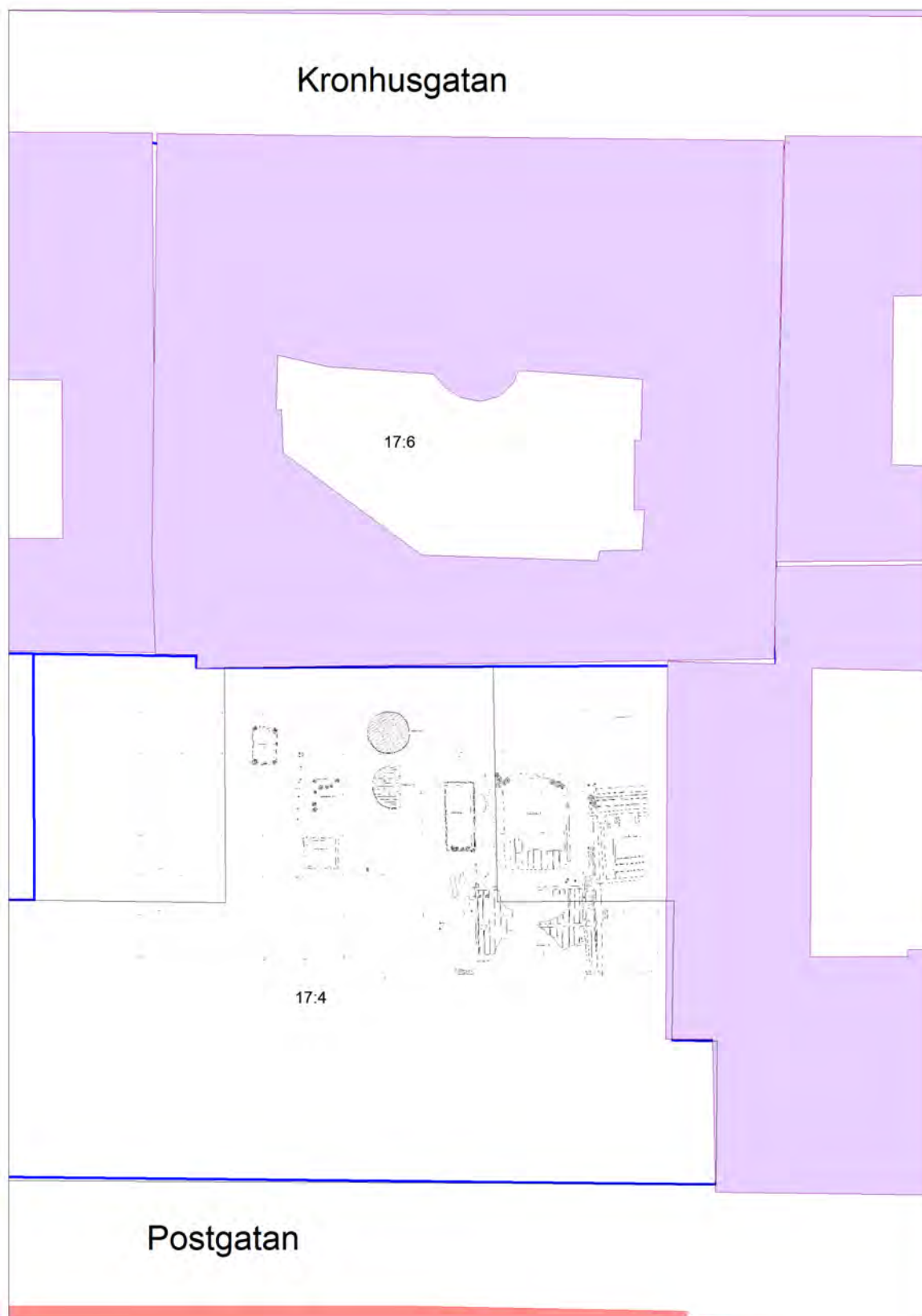
Den arkeologiska förundersökningen visade att det inom exploateringsområdet finns bevarade kulturlager med bebyggelserester i form av rustbäddar och avfallsbingar. Lösfynden utgjordes av yngre rödgods, svartgods, stengods, fajans, kinesiskt porslin och läder. Mot bakgrund av detta måste en slutundersökning av tomten göras innan den planerade exploateringen utförs

UNDERSÖKNINGSRESULTAT VID SLUTUNDERSÖKNINGEN

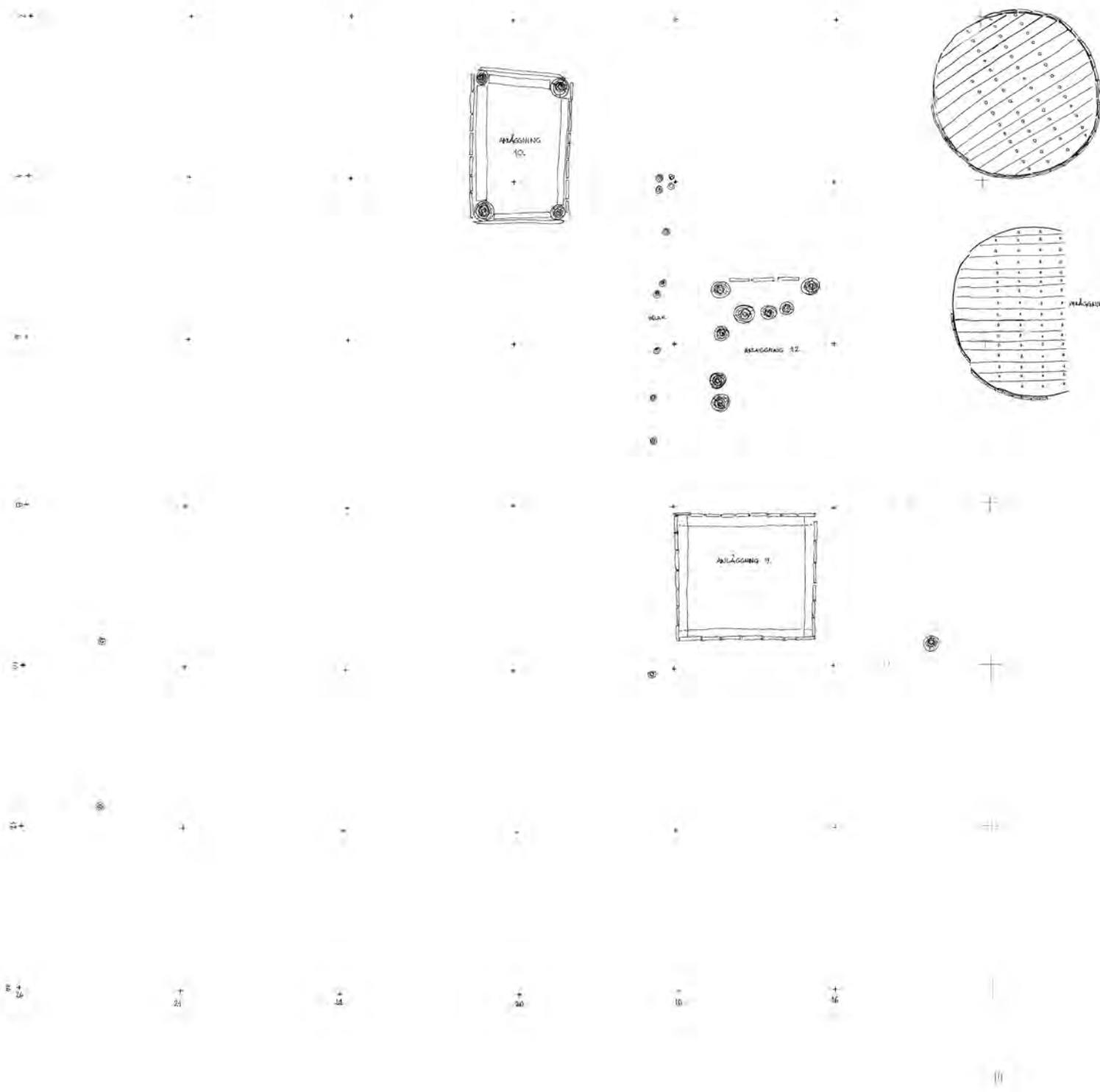
Planer, profiler och fyndtabeller redovisas i bilaga 3 och 4. Följande anläggningar dokumenterades vid undersökningen (fig 11-15):

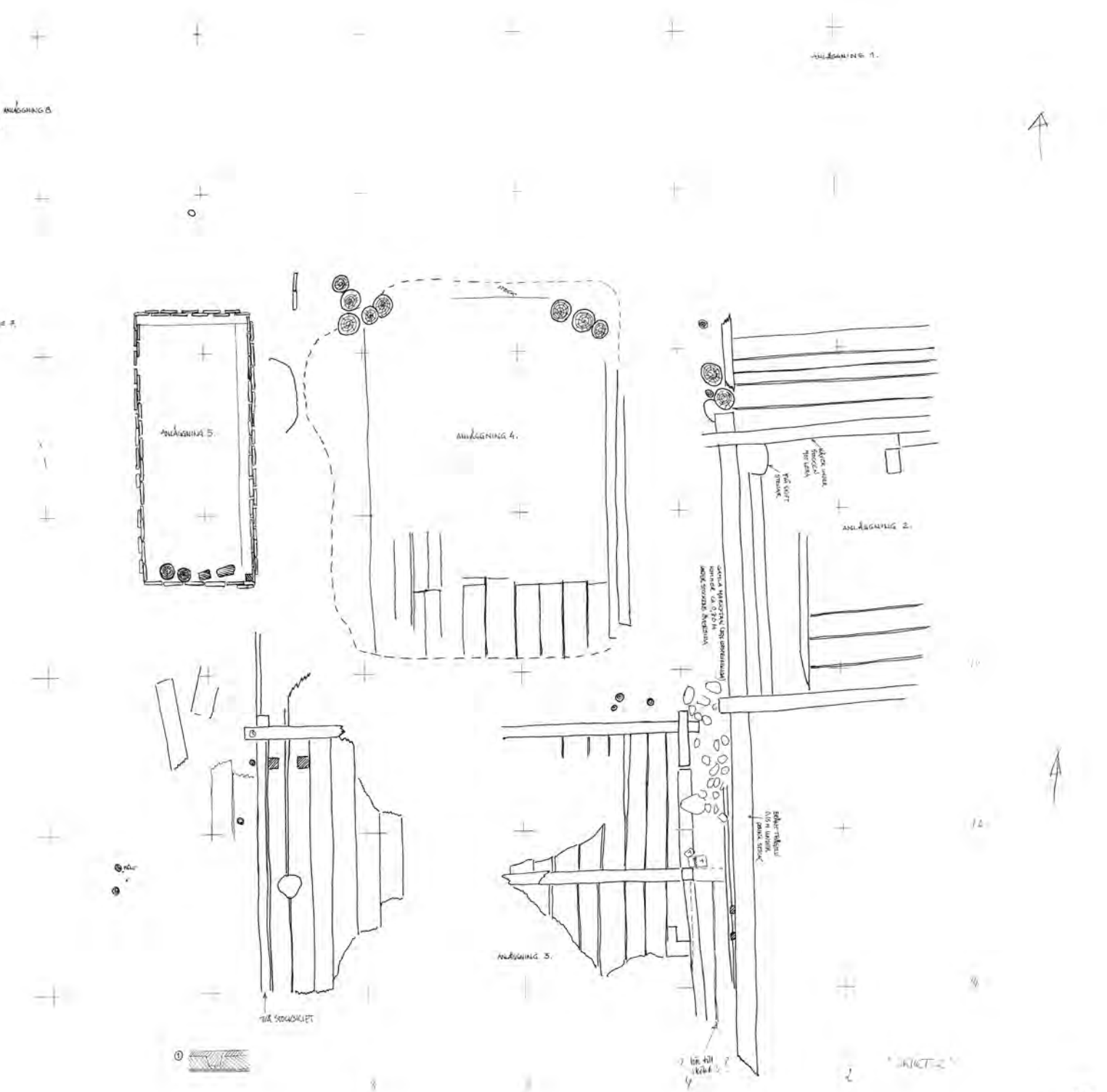
Figur 11 . Orienteringsplan för dokumenterade lämningar vid slutundersökningen.

Figur 12. Orienteringsplan för dokumenterade lämningar.

Figur 13. Planritning för dokumenterade lämningar vid slutundersökningen, jmf bilaga 3. Renritning, Mona Lorentzson.

Figur 14. Översiktbild över undersökningsområdet, mot öster.

Figur 15. Översikt och arbetsbild över undersökningsområdet, mot öster.

Anläggning: nr/typ

1. Avfallsbinge
2. Huskonstruktion
3. Huskonstruktion
4. Avfallsbinge/källarmagasin
5. Avfallsbinge
6. Tomtgräns
7. Tunnbotten
8. Tunnbotten
9. Avfallsbinge
10. Avfallsbinge
11. Avfallsbinge
12. Avfallsbinge
13. Avfallsbinge
14. S.k Hallska Teatern (fyndplats för tegel).
15. Träkonstruktion – kreosotförråd
16. Tomtgräns.
17. Tomtgräns.

Figur 16. Avfallsbinge, anläggning 1.

Anläggning 1: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets nordöstra del.

Beskrivning: Kvadratisk träkonstruktion cirka 1,40 x 1,40 meter i plan (fig 16).

Bestående av brädor cirka 1,40-1,60 meter långa av gran eller fur. Brädorna var tillspetsade i nedre kanten och nedgrävda i bottenleran. Några av brädorna hade inristningar på den sida som var vänd inåt anläggningen. Bingen innehöll en fyllning av latrin- och hushållsavfall. Anläggningen hand- och maskingrävdes och urschaktades ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Fynd: Yngre rödgods, fajans, glas, kritpipor, trä, läder, ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Avfallsbinge.

Datering: 1600-talets senare hälft.

Anläggning 2: Huskonstruktion

Orientering: Undersökningsområdets östra del (söder om anläggning 1).

Beskrivning: Huskonstruktion är 8 meter lång i nord- sydlig riktning och 3 meter bred i väst-östlig riktning bestående av 2 skift i grundkonstruktion med knutar bevarade i anläggningens nordvästra hörn (fig 17). I konstruktionen bildades 2 rum genom en väst-östligt liggande stock. Rummen var 3 x 3,5 respektive 5 x 3,5 meter stora. Stockarna var cirka 0,20 x 0,20 meter. Inom anläggningen fanns en lerpackning, ev golv, cirka 0,30-0,50 meter tjock. Därunder fanns en träbrunn (anläggning 15). Från träbrunnen har funnits en träkonstruktion ihålig trästock eller dylikt som

Figur 17. Huskonstruktion, anläggning 2.

fungerat som en förbindelse mellan träbrunn och golvnivå. I leran påträffades ett runt hål med mycket fragmentariska rester av en möjlig trälägg eller trärör. Eventuellt har här funnits en pumpanordning. Det norr därom liggande rummet hade ett delvis bevarat plankgolv bestående av brädor cirka 0,20 meter breda och 0,03 meter tjocka. Dessa var orienterade både i nord- sydlig och väst-östlig riktning.

I anläggningens norra del ansluter ytterligare en konstruktion vars utbredning är cirka 1,5 meter i nord- sydlig riktning och cirka 3 meter i väst- östlig riktning. Konstruktionen är bestående av ett plankgolv cirka 1,5 x 3 meter med delvis bevarat plankgolv. Golvet består av plank cirka 0,20 meter breda och 0,03 meter tjocka. Dessa är orienterade i väst- östlig riktning.

Syllstockarna som i anläggningens nordvästra del var bevarade i 2 skift vilade på stenar cirka 0,40 x 0,60 meter stora. Dessa var ihopfogade i knutteknik och var bilade till cirka 0,20 x 0,25 meter tjocklek.

I byggnadens nordvästra hörn fanns också spår av skifteteknik och stående stockar cirka 0,25 meter i diameter.

Fynd: Yngre rödgods, ostindiskt porslin och glas.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Huskonstruktion - eventuellt uthusbyggnad sammanhörande med anläggning 3

Datering: 1700-tal.

Figur 18. Huskonstruktion, anläggning 3, mot nordost.

Anläggning 3: Huskonstruktion

Orientering: Undersökningsområdets sydöstra del (väster om anläggning 2).

Beskrivning: Huskonstruktion bestående av en rumsindelad anläggning med trägolv och utrasade rester av ett spisröse eller murstock. Utbredning cirka 6 x 5 meter i plan (fig 18-22). Anläggningen är bitvis störd genom senare ledningsschakt mm i dess södra och västra del som till stor del demolerat anläggningen.

Anläggningen har minst tre rumsindelningar, separerade genom stockar cirka 0,20 x 0,20 meter tjocka.

Figur 19. Huskonstruktion, anläggning 3, mot nordväst.

Figur 20. Huskonstruktion, anläggning 3, mot väst.

Figur 21. Huskonstruktion, anläggning 3, mot norr.

Figur 22. Huskonstruktion, anläggning 3, detalj mot sydost.

I byggnadens mitt fanns ett parti, cirka 1 x 1 meter, där trägolv saknades. Detta kan ha varit platsen för ett spisröse.

Anläggningen bestod av dubbla plankgolv som låg på den påförda leran med cirka 0,05 meter mellanrum. Detta mellanrum var fyllt med sand. Denna sandfyllning kan ha fungerat som isolering eller också rör det sig om två golvnivåer. Plankstorlek cirka 0,20 meter breda och 0,03 meter tjocka. Golvplanken var orienterade i nord-sydlig riktning.

I byggnadens nordvästra del påträffades även spår av skifterverk med kvarstående stockar, cirka 0,25 meter i diameter. I denna del av byggnaden fanns även syllstockar i två skift.

Mellan anläggning 2 och 3, utmed byggnadernas nord-sydligt liggande väggar, påträffades en mindre gränd vilken var stenlagd med mindre stenar cirka 0,10 meter diameter i dess norra del och en plankläggning i dess södra del.

Byggnadens undre golvnivå låg på ett cirka 0,40 meter tjockt lager av påförd lera. Under leran fanns den ursprungliga markytan.

I anläggningens sydvästra hörn påträffades en ovanlig typ av tegelsten. Teglet var hårdbränt och hade måtten 12,5 cm bred och 7,2 cm tjock.

Fynd: yngre rödgods, stengods, fajans, ostindiskt porslin, glas, läder, tegel mm.

Fotograf: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Bostadshus.

Datering: Anlagt under 1600-talet

Anläggning 4: Avfallsbinge/källarmagasin

Orientering: Undersökningsområdets nordöstra del (norr om anläggning 3).

Beskrivning: Rektangulär träkonstruktion, cirka 3,0 m i väst – östlig riktning och 4,5 meter i nord-sydlig riktning i plan. Bestående av i nord-sydlig riktning liggande brädor förstärkta med stående och liggande stolpar (hammarband) utmed kanterna, i dess östra del en nedfallen stock. I anläggningens norra respektive södra kanter fanns murar i kallmursteknik med större, flata stenar, liggande i fyra skift (i söder) respektive två skift (i norr). Stenstorlek cirka 0,10-0,12 x 0,30-0,40 meter. I anläggningens botten fanns ett plankgolvet med tre stockar som underlag.

Brädgolvet var skarvat i anläggningens mitt. Detta var placerat direkt på bottenleran.

I anläggningen påträffades ett spannmålsupplag. Detta var indränkt med en oljeliknande illaluktande sörja (av samma typ som senare påträffades i anläggning 15 och förmodligen runnit ut från denna). På grund av detta förelåg en omedelbar hälso- och miljörisk vilket föranledde att anläggningen fick maskinschaktas. De förorenade massorna transporterades bort för sanering.

På grund av detta insamlades endast daterande schaktfynd från anläggningens topp där massorna icke var förorenade. Eftersom sädesförrådet icke syntes innehålla några föremålsfynd torde ingen väsentlig arkeologisk information gått förlorad. Fynd: yngre rödgods, fajans, ostindiskt porslin, kritpipor, glas mm. (rensfynd).

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Källare/spannmålsmagasin.

Datering: 1700-tal eller senare. Stratigrafisk tolkning ej möjlig på grund av senare tids störningar i området.

Anläggning 5: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets östra del (väster om anläggning 4).

Beskrivning: Rektangulär träkonstruktion cirka 1,40 x 4,20 meter i plan, bestående av brädor av gran eller furu nedslagna i bottenleran (fig 23). Plankorna var cirka 1,50 - 1,70 meter långa, spetsade i nedre delen och placerade i lockpanelsteknik. Cirka 0,50 meter ned i konstruktionen fanns 4 bilade stockar cirka 0,12 - 0,15 meter tjocka, delvis nedfallna, vilka var placerade utmed anläggningens kanter och bildade ett hammarband, vilket fungerade som ett inre stöd för konstruktionen. Bingen innehöll en fyllning av latrin och hushållsavfall. I bingens mitt fanns ett par snett liggande stockar diagonalt som möjligen har fungerat som en avskiljare mellan latrin- och hushållssopfyllning. I anläggningens topp påträffades ett sotigt trälock som möjligen tillhört anläggningen och blivit skadat i 1746 års kvartersbrand.

Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Figur 23. Avfallsbinge, anläggning 5, mot norr.

Fynd: yngre rödgods, stengods, fajans, ostindiskt porslin buteljer, glas, lacksigill, tegel, ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Ritning:

Tolkning: Avfallsbinge troligen tillhörande den närliggande huskonstruktionen, (anläggning 3).

Datering: 1700-tal.

Anläggning 6: Tomtgräns

Orientering: Undersökningsområdets mitt (väster om anläggning 5 samt öster om anläggning 7 och 8).

Beskrivning: Tomtgräns bestående av 4 st stående träpinnar, cirka 0,04 meter i diameter och avbrutna i överkant.

Fynd: -

Foto: Svartvitt och färgnegativ

Tolkning: Tomtgräns från den äldsta tomtindelningen i kvarteret. Datering: Troligen 1600-tal.

Anläggning 7: Tunnbotten

Orientering: Undersökningsområdets mitt (väster om anläggning 6).

Beskrivning: Tunnbotten av ekträ, cirka 2 meter i diameter och placerad på ett lager av på förd lera, cirka 0,10 meter tjockt och därunder ursprunglig markyta (fig 24).

Östra delen av tunnbottnen var skadad där ett par brädor saknades. Dessa var avkapade i samband med att rustbäddar placerats här under senare tid. Rester av laggar med bevarad längd av cirka 0,15- 0,20 meter, fanns kvar stående på ursprunglig plats liksom ett tunnband. Tunnan har sekundärt varit använd som avfallstunna och i tunnan fanns ett cirka 0,20-0,25 meter tjockt lager kulturjord med inblandning av träflis och huggspån och enstaka kritklumpar samt fynd av keramik och ben mm.

Tunnbottnen har tillsammans med A8 konserverats och ingår som utsmyckning i den uppförda byggnaden (fig 25-26).

Fynd: yngre rödgods, tegel, ostindiskt porslin, dricks-, fönster-, och buteljglas, läderspill, kritpipor och ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ

Tolkning: Garverikar eller bryggeritunna. Troligen kan tunnbottnen hänföras till den garveri- eller bryggerinäring som enligt skriftliga källor har bedrivits på tomt. (Se även anläggning 8).

Datering: 1600-/1700-tal.

I anslutning till anläggningen grävdes en provruta i intilliggande kulturlager söder om tunnbottnen. Provrutan som var 0,25 meter djup grävdes ner genom kul-

Figur 24. Tunnbotten troligen till garverikar, mot söder. Det övre karet är A7 och det undre A8. I bakgrunden, Mona Lorentzson.

Figur 25. Tunnbotten A7 monterat i vestibulen till studentbostaden, mot öster.

Figur 26. Tunnbotten A7 monterat i vestibulen till studentbostaden, mot sydost.

Figur 27. Tunnbotten A8, mot sydväst.

turlagret till bottenleran. Lagret var relativt fyndfattigt och sporadiska fynd gjordes av yngre rödgods, tegelpanna, skosula och djurben. Fynden som var daterbara till 1600-tal gav en indikation på karaktären av det omliggande lagret.

Anläggning 8: Tunnbotten

Orientering: Undersökningsområdets mitt (söder om anläggning 7).

Beskrivning: Tunnbotten av ekträ, cirka 2 meter i diameter (fig 27). Tunnbotten har tillsammans med A8 konserverats och ingår som utsmyckning i den uppförda byggnaden (fig 28).

Fynd: Yngre rödgods, fajans, kritpipor, ostronskal, läder, glas mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Ritning:

Tolkning: Garverikar eller bryggeritunna. Troligen kan tunnbotten hänföras till den garveri- eller bryggerinäring som enligt skriftliga källor bedrivits på tomten.

Datering: 1600-/1700-tal.

Anläggning 9: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets mitt (väster om anläggning 7).

Beskrivning: Kvadratisk träkonstruktion cirka 1,60 meter i plan bestående av stående plankor nedgrävda i bottenleran (fig 29). Plankorna var av gran eller furu och tillspetsade i nederkant. Bingen innehöll en fyllning av latrin- och hushållsavfall.

Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Figur 28. Tunnbotten A8 monterat i portgången i studentbostaden.

Figur 29. Avfallsbinge A9, mot nordost.

Fynd: yngre rödgods, stengods, fajans, ostindiskt porslin, kakel, tegel, metalldosa, glas, ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Avfallsbinge.

Datering:-

Anläggning 10: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets västra del (väster om anläggning 9).

Beskrivning: Rektangulär träkonstruktion cirka 2 meter i nord-sydlig riktning och 1,20 meter i väst-östlig riktning i plan bestående av stående plankor nedgrävda i bottenleran. Plankorna var av gran eller furu och tillspetsade i nederkant. Bingen innehöll en fyllning av latrin- och hushållsavfall.

Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Fynd: Yngre rödgods, stengods, glas, kritpipor, textil läder, ben mm. Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Avfallsbinge.

Datering: 1600-tal.

Anläggning 11: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets nordvästra del (norr om anläggning 10).

Halva anläggningen, södra delen, är undersökt. Resterande halva, norra delen, är belägen under kvarstående byggnad. Beskrivning. Rektangulär träkonstruktion mätbar cirka 0,50 meter i nord- sydlig riktning och 1,0 meter i väst-östlig riktning i plan bestående av stående plankor nedgrävda i bottenleran. Plankorna var av gran eller furu och tillspetsade i nederkant.

Bingen innehöll en fyllning av latrin- och hushållsavfall.

Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Fynd: Yngre rödgods, svartgods, ostindiskt porslin, glas, kritpipor, tegel mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Avfallsbinge.

Datering: 1600-tal.

Anläggning 12: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets västra del (norr om anläggning 9).

Beskrivning: Rektangulär träkonstruktion cirka 1,60 meter i öst-västlig riktning och 1,20 meter i nord-sydlig riktning i plan bestående av stående plankor nedgrävda i bottenleran. Plankorna var av gran eller furu och tillspetsade i nederkant.

Bingen innehöll en fyllning av latrin- och hushållsavfall. Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord.

Fynd: Yngre rödgods, stengods, fajans, kritpipor, ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ

Tolkning: Avfallsbinge.

Datering:-

Anläggning 13: Avfallsbinge

Orientering: Undersökningsområdets nordöstra del (väster om anläggning 1). En mindre del av anläggningens norra del är ej undersökt på grund av dess belägenhet under kvarstående hus.

Beskrivning: Bingen innehöll en fyllning av Iatrin- och hushållsavfall. Spår av sot och förkolnat trä vilket bör indikera 1669 års brand. Anläggningen hand- och maskingrävdes och tömdes ned till bottenleran. Innehållet genomsöktes på hackbord. -

Fynd: yngre rödgods, stengods, glas, fajans, ostindiskt porslin, läder, trä, tegel, äggskal, ben mm.

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Avfallsbinge

Datering: 1600-talets förra hälft. (före 1669 års kvartersbrand).

Anläggning 14: Hallska Teatern

(Fyndplats för tegel).

Orientering: Undersökningsområdets nordvästra del i schaktmassor.

Beskrivning: Vid grovschaktning i undersökningsområdets nordvästra del framkom en koncentration av gult så kallat flensburgstegel av formatet cirka 22 x 10 x 3,5 cm Teglen som delvis var lagda i skift va storleksmässigt ganska homogena och väl genombrända. Teglen återfanns på den plats där den så kallade Hallska Teatern var belägen och torde härstamma från densamma.

Fynd: 6 st gula tegelstenar insamlade som typprover.

Foto: -

Ritning: Fyndplats markerad på anläggningsplan

Tolkning: Fasadtegel från den byggnad som uppfördes av Johan Hall d.ä och som enligt traditionen har inrymt den teaterlokal som tillhörde den Hallska egendomen.

Byggnaden fotodokumenterades inför rivningen dokumentationen finns i Göteborgs Stadsmuseums arkiv.

Datering: 1700-talets andra hälft.

Anläggning 15: Träkonstruktion - kreosotförråd.

Orientering: Undersökningsområdets östra del (under anläggning 2).

Beskrivning: Kvadratisk träkonstruktion bestående av liggande plank som bildade en förvaringstank liknande en bing (fig 30). I konstruktionens övre del fanns en fyrkantig tillrinningsränna som fortsätter in under kvarstående husbyggnad. Hur mycket av konstruktionen som finns intakt eller hur långt den sträcker sig under detta hus är okänt. I träkonstruktionen fanns en oljeliknande starkt stinkande svart sörja som vid undersökningstillfället avlägsnades med slamsugningsbil. På grund

Figur 30. Anläggning 15 som innehöll ett förråd av kreosot.

av den omedelbara hälsorisk som fanns vid undersökningstillfället framgrävdes och demonterades anläggningen med grävmaskin och den arkeologiska dokumentationen utfördes på så sätt att anläggningen inmättes och markerades på plan samt fotograferades då den bortschaktades.

Denna fas av undersökningen skedde i samråd med miljöförvaltningen som även var på plats när anläggningen undersöktes. Tidigare hade ett prov tagits på oljeprodukten som visade sig innehålla mycket höga halter av kreosot.

fynd: Inga lösfynd påträffades i anslutning till anläggningen. Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Ritning:

Tolkning: Förvaringsplats för kreosot. Den stratigrafiska tolkningen av anläggningen visar att denna överlagras av en huskonstruktion (anläggning 2) som är daterbar till 1700-tal. I huskonstruktionen fanns ett lerlager (en eventuell golvnivå) som täckte kreosotbingen. Möjligheten finns att en förbindelse har funnits mellan huset och denna anläggning. Detta innebär att kreosotbingen kan vara samtida eller senare.

Kreosot är en tjärprodukt som utvinns ur stenkol och importerades i äldre tid främst från England. Användes mestadels till impregnering. På grund av den intensiva handelskontakt John Hall hade med England finns det en möjlighet att anläggningen tillhört det Hallska varulagret.

Datering: Möjligen 1700-talets slut eller senare.

Anläggning 16: Tomtgräns

Orientering: Undersökningsområdets mitt.

Beskrivning: Tomtgräns bestående av 4 st stående träpinnar, cirka 0,04 meter i diameter och avbrutna i överkant.

Fynd:

Foto: Svartvitt och färgnegativ

Tolkning: Tomtgräns från den tidiga tomtindelningen i kvarteret.

Datering: Troligen 1600-tal.

Anläggning 17: Tomtgräns

Orientering: Undersökningsområdets mitt. -

Beskrivning: Tomtgräns bestående av 4 st stående träpinnar, cirka 0,04 meter i diameter och avbrutna i överkant.

Fynd: -

Foto: Svartvitt och färgnegativ.

Tolkning: Tomtgräns från den tidiga tomtindelningen i kvarteret. Datering: Troligen 1600-tal.

Schakt i öst-västlig riktning (längs med Postgatans sträckning).

I undersökningsområdet ingick även ett område i söder angränsande till Postgatans sträckning. Detta område låg mellan gata och ett staket som fanns uppsatt på platsen. Här grävdes ett schakt cirka 4,5 meter brett och cirka 14 meter långt ned till cirka 2 meters djup där bottenlera vidtog.

I schaktets sydöstra del iaktogs en mindre yta cirka 1,25 x 2 meter, stensatt med mindre stenar cirka 0,10 - 0,20 meter i diameter. Under ett djup av cirka 1,80 meter vidtog ursprunglig markyta och därunder bottenlera. I övrigt påträffades inga andra konstruktioner. En del lösfynd insamlades som schaktfynd bl a keramik, glas, tegel och kritpipor.

I anslutning till anläggningarna har även enstaka trärester insamlats i form av brädor med bomärken mm.

Trärest i undersökningsområdets västra utkant.

Vid den arkeologiska undersökningen påträffades områdets västra schaktkant en träkonstruktion som sträckte sig utanför exploateringsområdet.

I samband med urschaktningen på tomten kunde en kompletterande dokumentation av konstruktionen utföras.

Träkonstruktionen som låg cirka 1,40 meter under nuvarande marknivå (markerad på områdesplan), utgjordes av ett plankgolv bestående av ett mindre antal brädor cirka 0,20 meter breda och cirka 0,03 meter tjocka (utsträckning cirka 1,4 meter i nord-sydlig riktning). I anslutning till brädgolvet fanns ett träflislager och

själva konstruktionen låg på ett cirka 0,30- 0,40 meter tjockt lager påförd lera. Därunder ursprunglig markyta. Inga fynd påträffades i anslutning till anläggningen. Konstruktionen tolkades som ett golv till ett mindre hus eller badbyggnad.

En profiluppmätning gjordes på platsen. Rester av anläggningen ligger kvar under icke exploaterad yta.

FYND OCH FÖREMÅLSDISKUSSION

En stor del av de insamlade föremålen är importerade och belyser den kontinentala handel som bedrevs under 1600-1700-tal och som staden Göteborg med sin importhamn var i högsta grad delaktig i.

De artefakter som har återfunnits vid grävningarna i kvarteret är till största delen hushållsavfall bestående av keramik, glas, läder, trä mm. Dess fynd speglar samtidens liv och föremålsbestånd i hemmen under 1600 och 1700-talet.

Yngre rödgods

Den största föremålsgruppen är det yngre rödgodset som också var det vanligaste materialet i hushållen i form av trefots grytor, fat och pannor. Det yngre rödgodset finns både odekorerat och dekorerat med hemring, samt växt och geometriska mönster i pipleredekor. Framförallt i bing (anläggning 13), kommer ett mycket stort material av dekorerat rödgods som torde härstamma från 1600-talets förra del.

Rödgodset under denna tid är både importgods och av inhemsk tillverkning.

Vitgods

Till denna grupp av något enklare vardagsvara kan även räkna vitgodset som förekommer till en mindre del vid denna utgrävning och då oftast med grön glasyr. Denna vara importerades företrädesvis från England.

Fajans

Fajanser förekommer också i riklig mängd och framförallt återfanns delar av blåvita kraakimiterade praktfat i avfallsbinge, anläggning nr

Fajanserna importerades företrädesvis från Holland, Tyskland och Holland. Stengods påträffades även en mindre mängd. Stengods med blåvit eller brun dekor tillverkades och importerades från Tyskland.

Ostindiskt porslin

Likaså fanns en hel del kinesiskt porslin, framförallt härrörande från servisdelar i blåvit och imaridekorerade föremål. Porslinet fanns till stor del i bing anläggning 5, där även ett par i det närmaste felfria mindre fat påträffades. Det kinesiska pors-

linet hade vid denna tid blivit ett vanligt inslag i hemmen på grund av den omfattande import som Svenska Ostindiska Kompaniet hade vid denna tid.

Glas

Glasvara fanns som grönfärgat fönsterglas, en del med märken efter blyspröjsar. Ett fönsterglas fragment hade ett namn inristat, vilket får betraktas som ett mycket ovanligt fynd. De dryckesglas som återfanns var dels av 1600-talstyp i grön glas-massa med noppdecor och så kallade passglas, samt 1700-tals glas med graverad dekor. Några buteljer och mindre flaskor påträffades. I avfallsbingen, anläggning 5, fanns en i det närmaste hel flaska samt övriga buteljer som kan dateras till cirka 1750. Några mindre medicinflaskor påträffades i bingen anläggning 1, samt i om-liggande kulturlager. Buteljer med vin och dylikt importerades från flera europeiska länder.

Kritpipor

Kritpipor, importerade från England och Holland fanns i större mängd varav en del hade klackmärke. Även skaftdelar av så kallad Jonatyp påträffades.

Läder

Lädersulor, förmodligen härrörande från skomakeritillverkning i kvarteret fanns i tomtens mitparti samt övriga kulturlager.

Lacksigill

Ett mindre antal lacksigill har påträffades i ett par avfallsbingar.

Trä

Träföremål i form av tunnlaggar, bottnar och mindre dosor har insamlats.

Metall

Spik och övriga järnföremål återfanns över hela utgrävningssytan. I anläggning 9, bing påträffades en dosa, i mässing, möjligen förrygld, som i skrivande stund är lämnad till konservering.

SAMMANFATTNING

På grund av nyexploatering i kvarteret Borgaren (Postgatan 18), i Västra Nordstaden, Göteborg av Stiftelsen Göteborg Studentbostäder genomförde Göteborgs stadsmuseum en arkeologisk undersökning under tiden 3 juli - 4 augusti 2000. Vid undersökningen påträffades rester av bostadsbebyggelse och ett antal avfallsbingar

med hushållsavfall (keramik, glas, kritpipor, trä, läder djurben mm) som var daterbara till 1600- och 1700-tal. Tomten är en av de få kvarvarande platser i Göteborgs innerstad där rester av stadens tidigaste bebyggelse och kulturlager fanns bevarad.

Fynden är också ett viktigt informationsmaterial när det gäller forskningen kring stadens äldsta historia.

Diskussioner i fält. Anna Thalenius och Göte Nilsson Schönborg.

LITTERTURLISTA

Almquist, Helge. 1935 Göteborgs historia, del I-II.

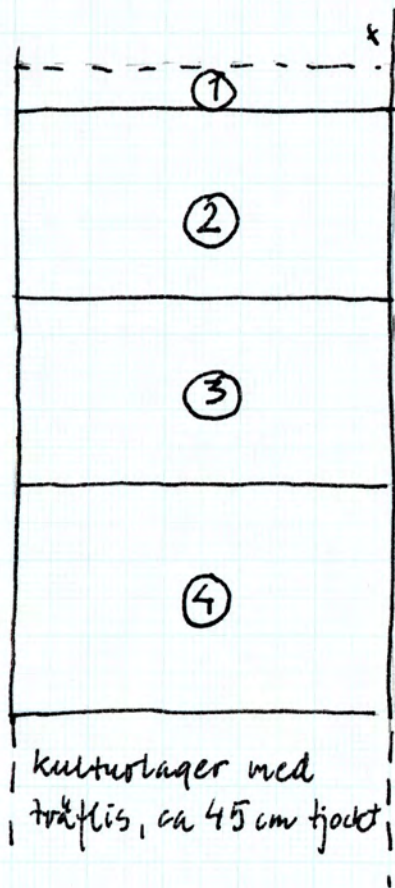
Bäckström, Arvid. 1923. Studier i Göteborgs byggnadshistoria före 1814. Stockholm.

Dahl, Olga. Opublicerat arkivmaterial rörande Göteborgs tomtägare.

Lönnroth, Gudrun (red). 2003. Hus för hus i Göteborgs stadskärna. Göteborgs stadsbyggnadskontor och Göteborgs stadsmuseum.

SCHAKT 2

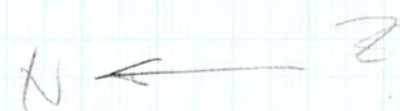
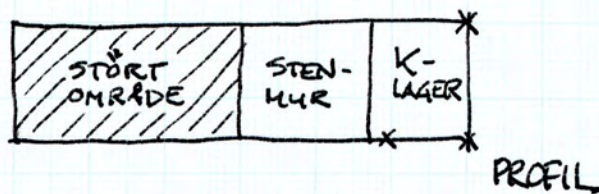
Profil mot norr - utsnitt 1:20

1. Asfalt och bärlager
2. Tegelskröt
3. Grus, murbruk o. tegelskröt
4. Påförd grusig lera

kulturlager med
träflis, ca 45 cm tjockt

SCHAKT 2 1:100

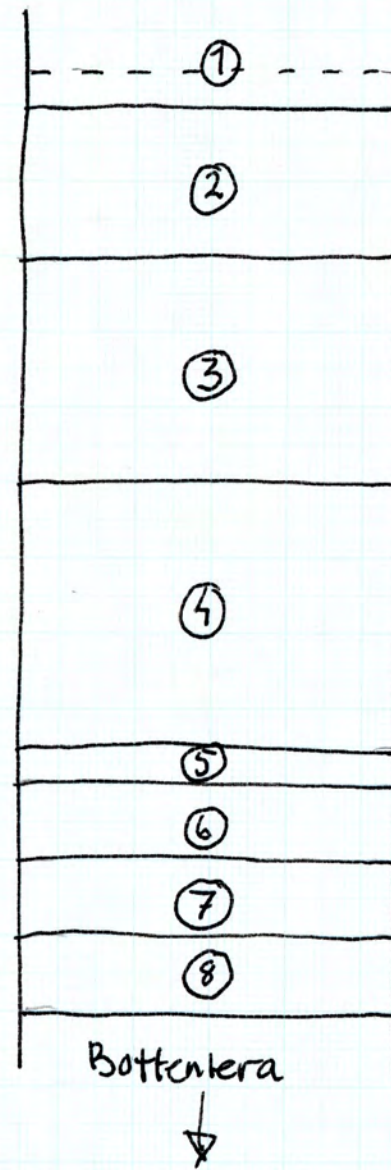

Profil
och plan

Fastigheten Nordstaden 17:4, 17:7
kv. Borgaren
Postgatan 18, Göteborg
Skala 1:20
" 1:100

SCHAKT 3

Profil mot norr - utsnitt 1:20

1. Asfalt och bärlager
2. Tegelskröt
3. Tegel, grus och något lera
4. Lerblandad sand
5. Jordblandad sand - ngt humöst
6. Kulturlager med träflis
7. Påförd lera
8. Ursprunglig markyta

Bottenlera
↓

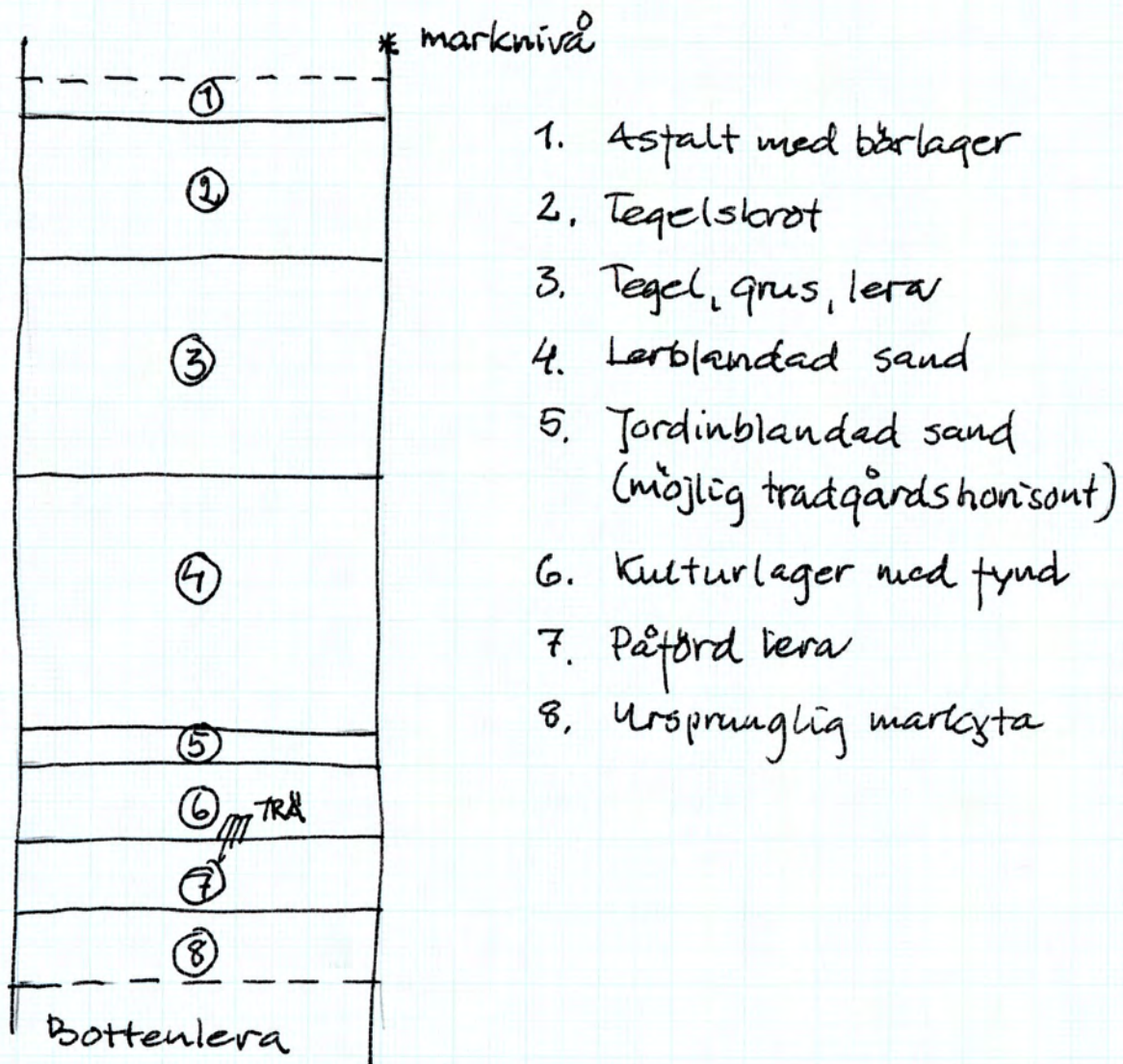
SCHAKT 3

Profil mot norr - utsnitt 1:20

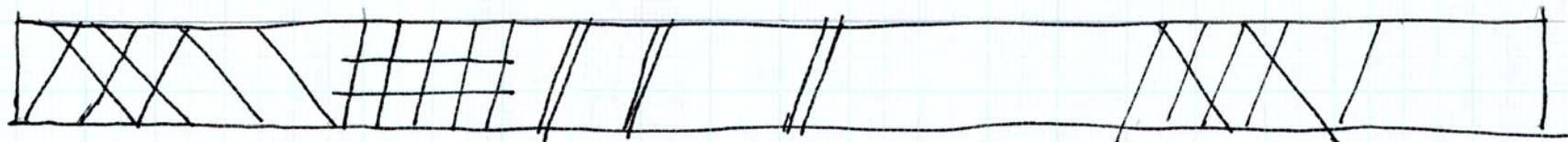
Profil
och plan

Fastigheten Nordstaden 17:4, 17:7
kv. Borgaren
Postgatan 18, Göteborg

Skala 1:20
" 1:100

Plan Schakt 3 - botten schematisk skiss 1:100

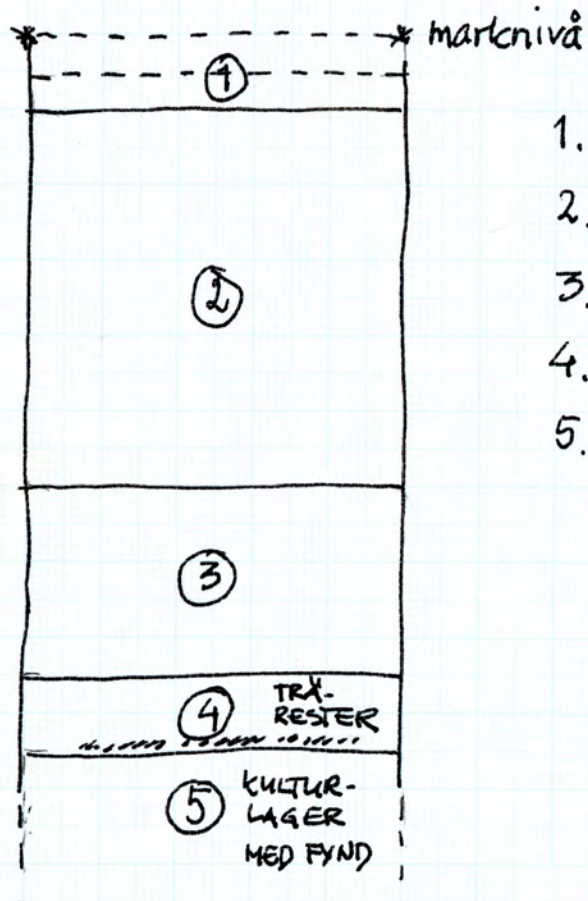

SCHAKT 4

Profil mot norr - utsnitt 1:20

Profil
och plan

Fastigheten Nordstaden 17:4, 17:7
kv Borgaren
Postgatan 18, Göteborg
Skala 1:20
" 1:100

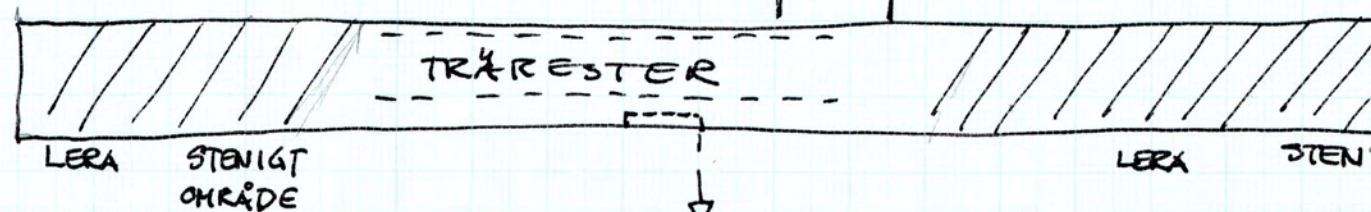

1. Astalt med bärlager
2. Tegel och rensningsmassor
3. Gul sandig lera
4. Något ljusare lera
5. Kulturlager med fynd

Schakt 4

schematiska
skiss

1:100

↓
Profil

Skala ?

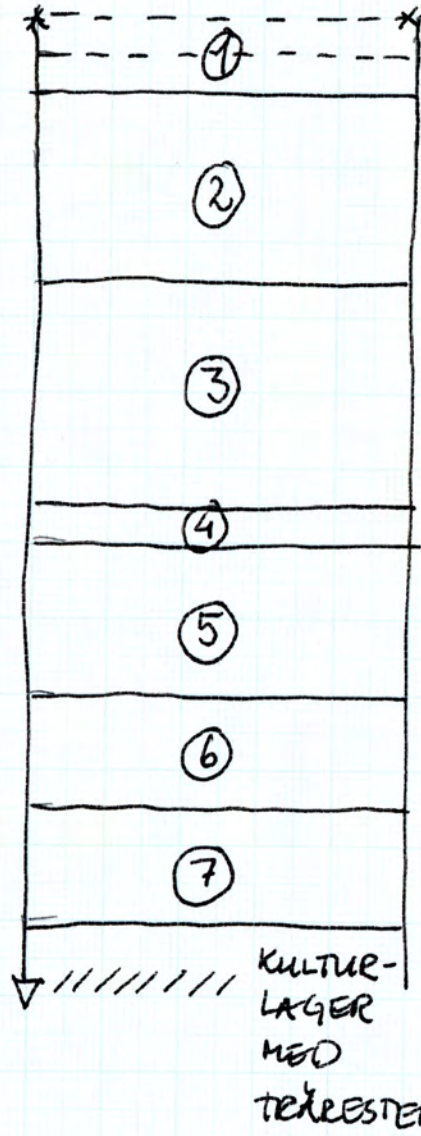
SCHAKT 5

Profil mot norr, utsnitt 1:20

Profil
och plan

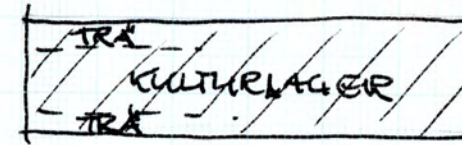
Fastigheten Nordstaden 17:4, 17:7
kv. Borgaren
Postgatan 18, Göteborg

Skala 1:20
" 1:100

1. Asfalt med bärlager
2. Tegelskrot
3. Brun/beige lera
4. Beige sand (tillhörigt träd-
gårdshörsant)
5. Tegel och sandig lera
6. Lera, något ljusare
7. Kulturlager med trärester

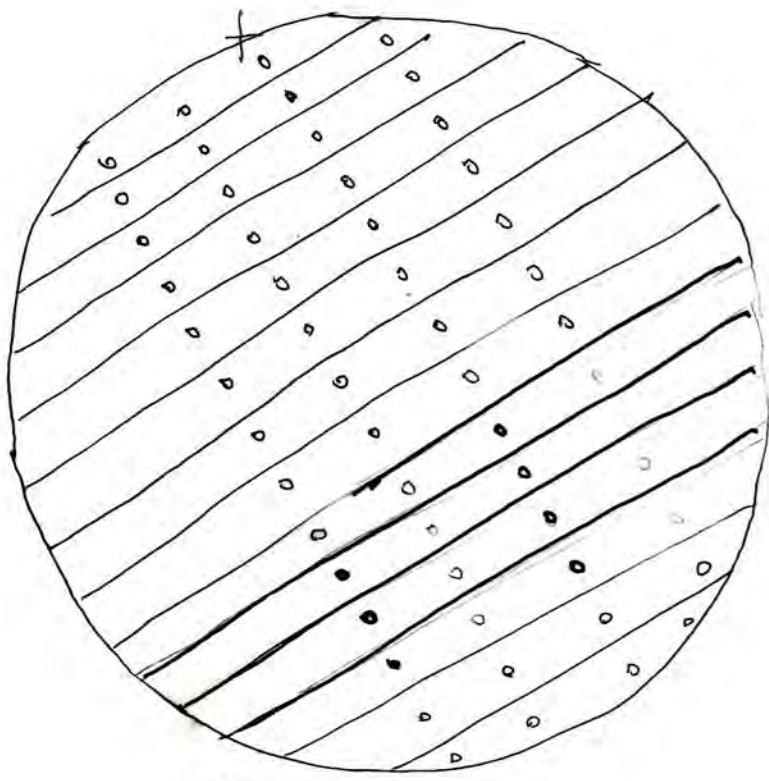
Schakt 5, Schematisk skiss 1:100

Bilaga 2. Fyndtabell FU kv Borgaren

Fyndnr	Grävningenshet nivå 1	Grävningenshet nivå 2	Sakord	Material	Vikt	Antal	Beskrivning
001	Schakt 2	östra delen av schaktet	Yngre rödgods	Keramik	3	72	Första hälften av 1600-talet samt 1700-talets början
002	Schakt 2	östra delen av schaktet	Fajans	Keramik	5	40	1600-1700-tal
003	Schakt 2	östra delen av schaktet	Jydepotte	Keramik	1	11	1600-tal
004	Schakt 2	östra delen av schaktet	Kritpipa	Lera	1	3	Skaff
005	Schakt 2	östra delen av schaktet	Läder	Läder	1	5	
006	Schakt 3	i schaktets mitt vid träkonstruktion	Yngre rödgods	Keramik	1	29	Svart glasyr
007	Schakt 3	i schaktets mitt vid träkonstruktion	Fönsterglas	Glas	1	8	
008	Schakt 3	i schaktets mitt vid träkonstruktion	Läder	Läder	2	3	
009	Schakt 4	kulturlager i schaktets mitt och östra del	Yngre rödgods	Läder	2	151	1600-1700-tal (fragment av skål med hänkel)
010	Schakt 4	kulturlager i schaktets mitt och östra del	Fajans	Keramik	1	10	1600-tal/1700-talets början
011	Schakt 4	kulturlager i schaktets mitt och östra del	Stengods	Keramik	1	1	1600-tal (?)
012	Schakt 4	kulturlager i schaktets mitt och östra del	Ostindiskt porslin	Keramik	24		Saknas
013	Schakt 4	kulturlager i schaktets mitt och östra del	Dricksglas	Glas	1		Fot till passglas?
014	Schakt 5	kulturlager i schaktets östra del	Yngre rödgods	Keramik	7	262	1600-1700-tal (bl. a. hänkel samt brandskadad mynning, 1669 års brand?)
015	Schakt 5	kulturlager i schaktets östra del	Fajans	Keramik	1	14	1600-talets förra hälft
016	Schakt 5	kulturlager i schaktets östra del	Kritpipa	Lera	4	16	1600-tal (bl a Tudor-typ)

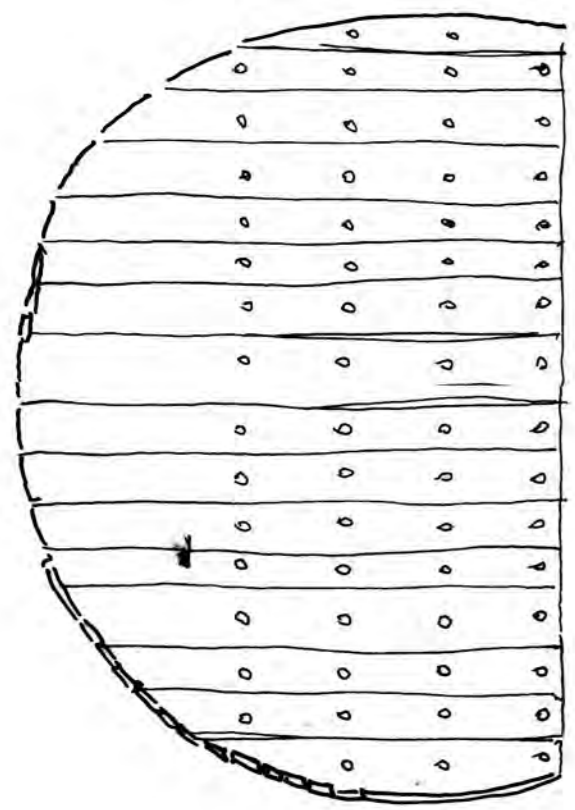
Fyndnr	Grävningenshet nivå 1	Grävningenshet nivå 2	Sakord	Material	Vikt	Antal	Beskrivning
017	Schakt 5	kulturlager i schaktets östra del	Ostindiskt porslin	Keramik	1	1	Saknas, rensfynd, 1700-tal
018	Schakt 5	kulturlager i schaktets östra del	Skoläder	Läder	3	23	
019	Schakt 5	kulturlager i schaktets mitt och västra del	Yngre rödgods	Keramik	1	38	1600-tal
020	Schakt 5	kulturlager i schaktets mitt och västra del	Kritpipa	Lera	1	6	
021	Schakt 5	kulturlager i schaktets mitt och västra del	Skosula	Läder	1	15	Damsko
022	Schakt 7	Geoteknisk provgrop	Yngre rödgods	Keramik	1	1	1600-tal
023	Schakt 7	Geoteknisk provgrop	Fajans	Keramik	1	1	1600-talets förra hälft
024	Schakt 7	Geoteknisk provgrop	Ostindiskt porslin	Keramik	1	1	Saknas, 1600-talets senare hälft(?)
025	Schakt 7	Geoteknisk provgrop	Kritpipa	Lera	1	1	Dekorerat skaft, 1600-tal

12
+

+

+

+

+

+

+

—

—

—

—

—

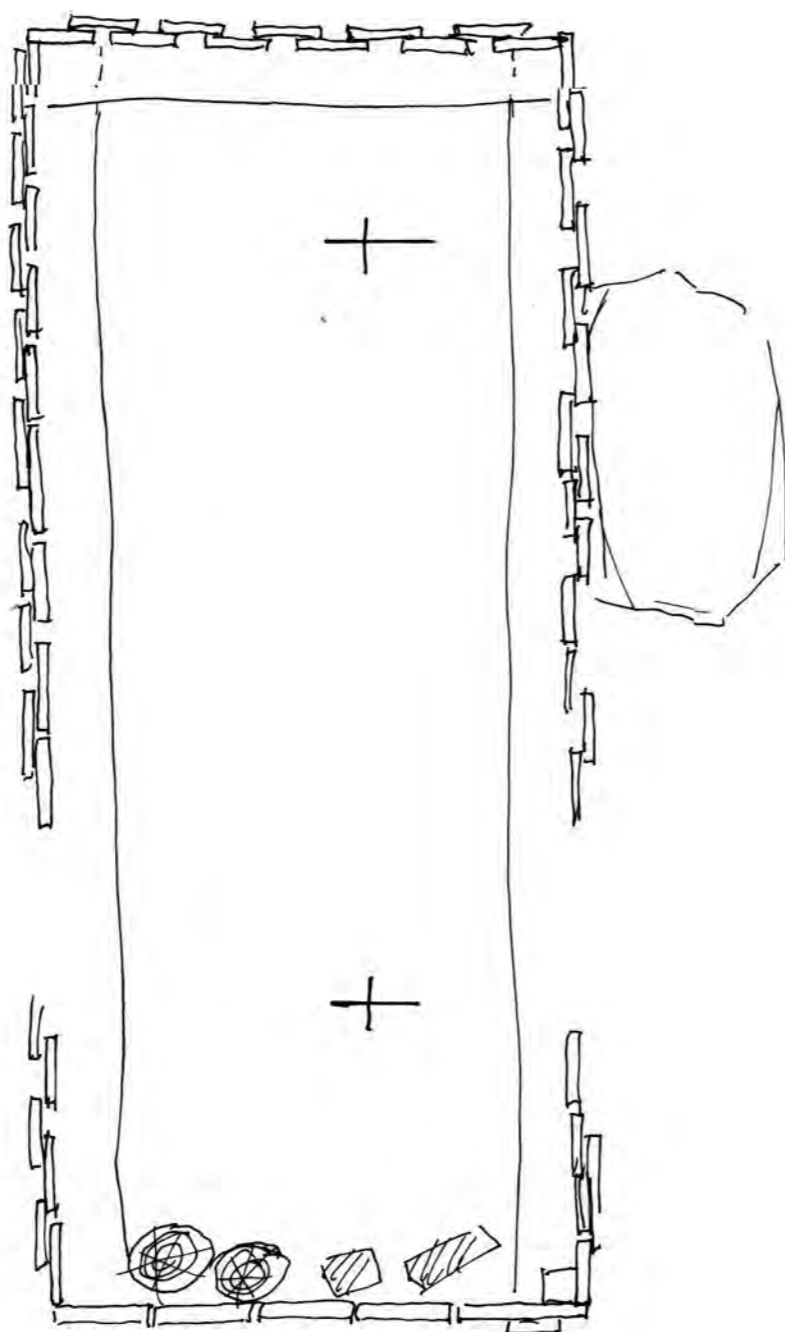
10
+

8
+

6
+

4
+

—

+

+

+

+

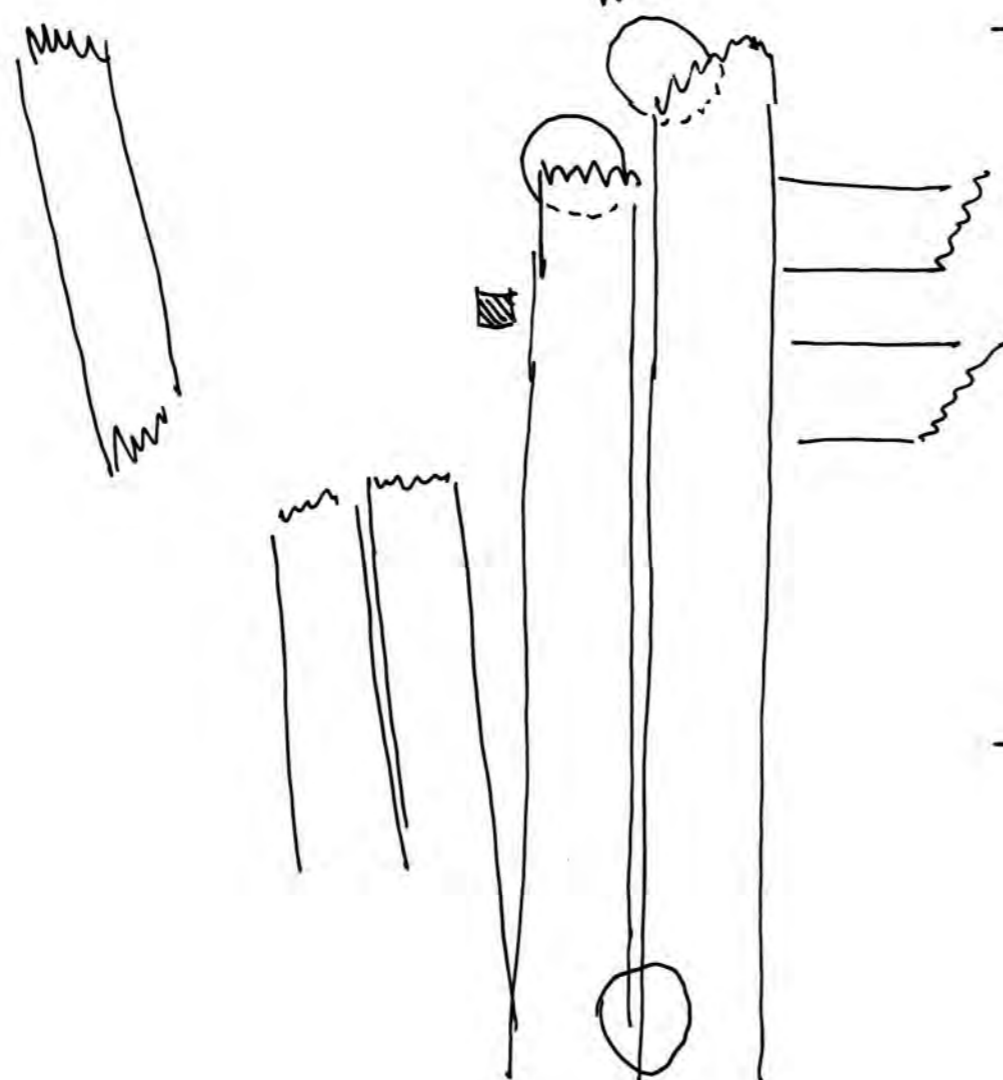
+

+

+

+

SYLLENAR

—

—

—

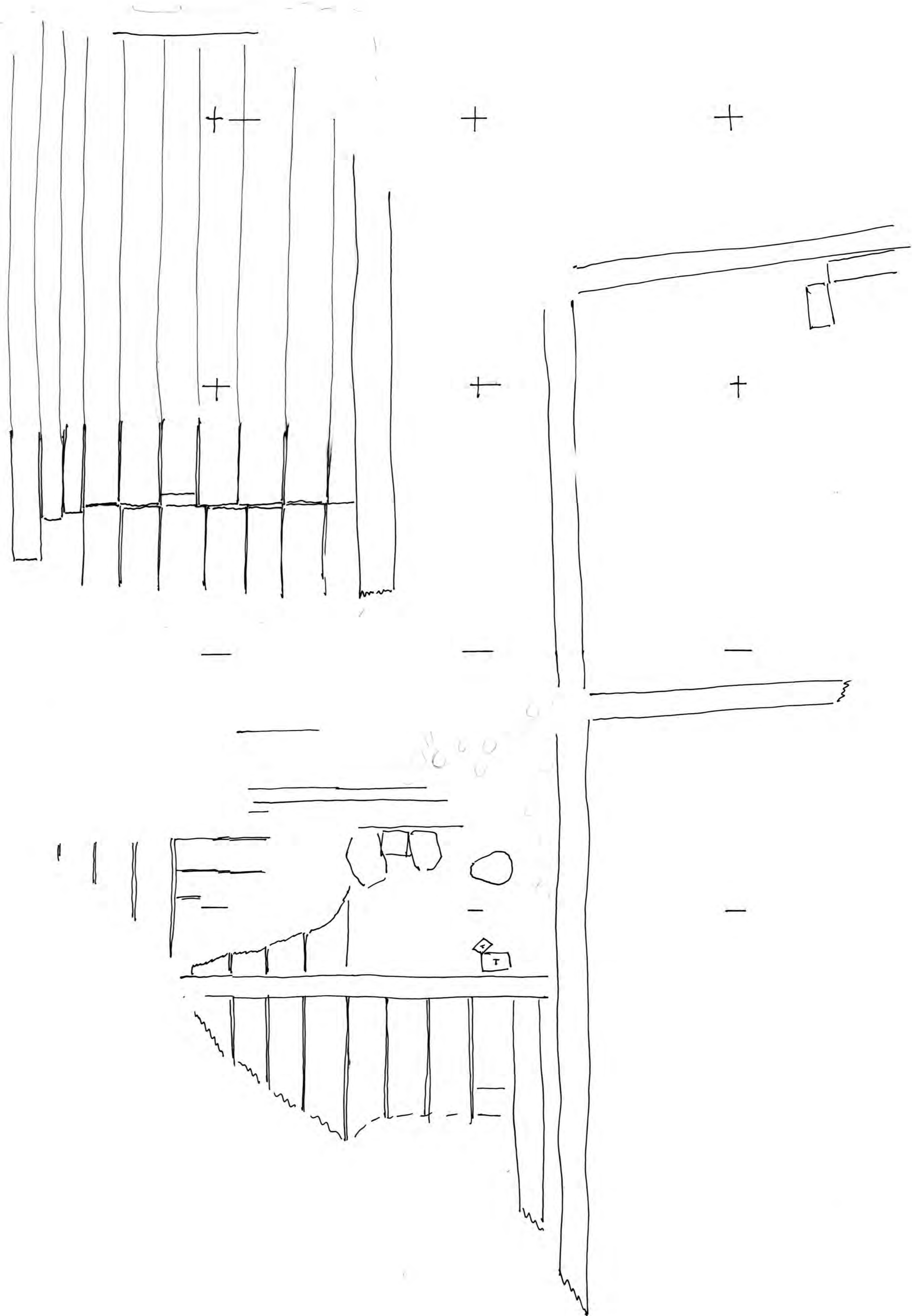
—

—

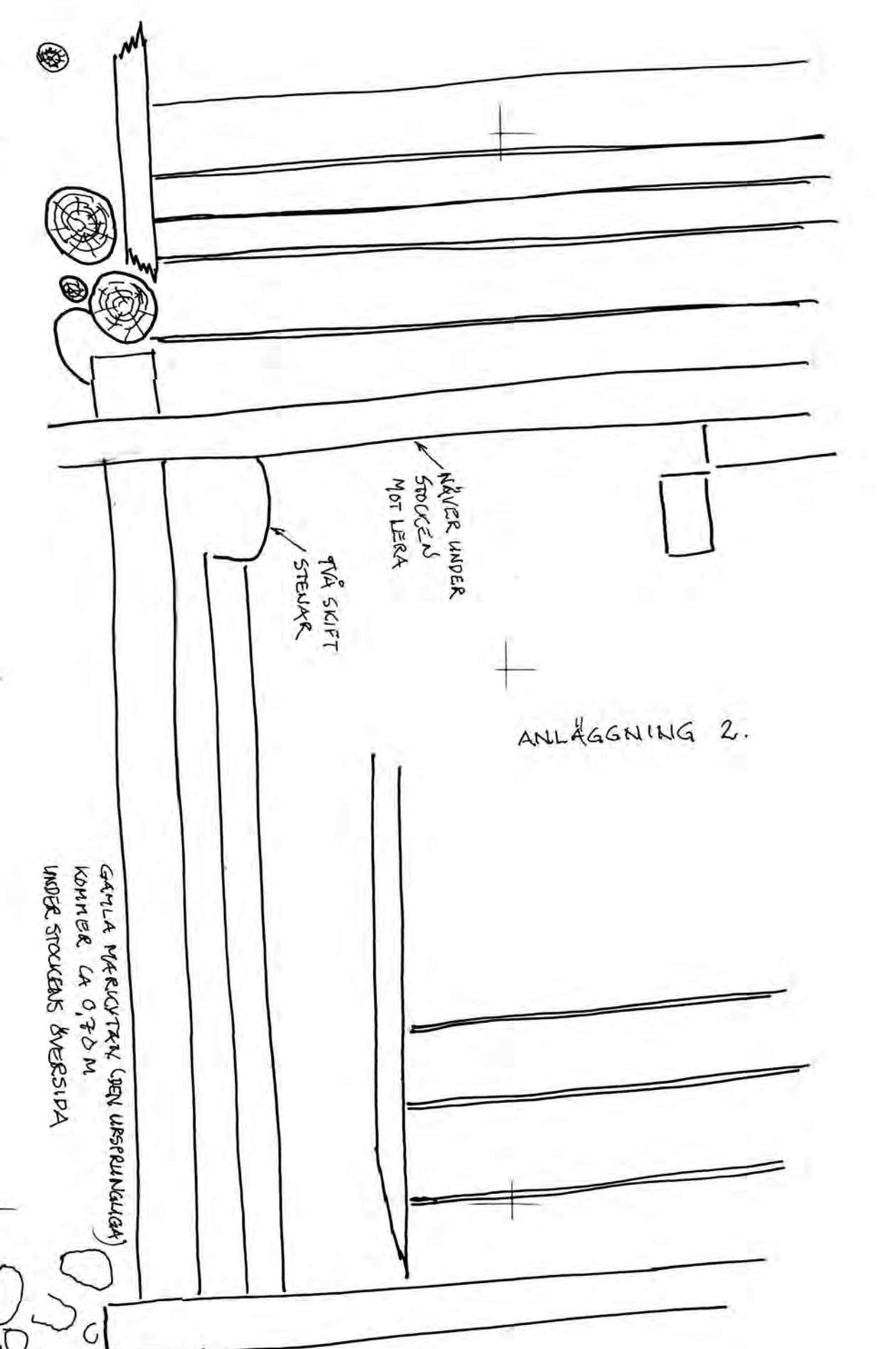
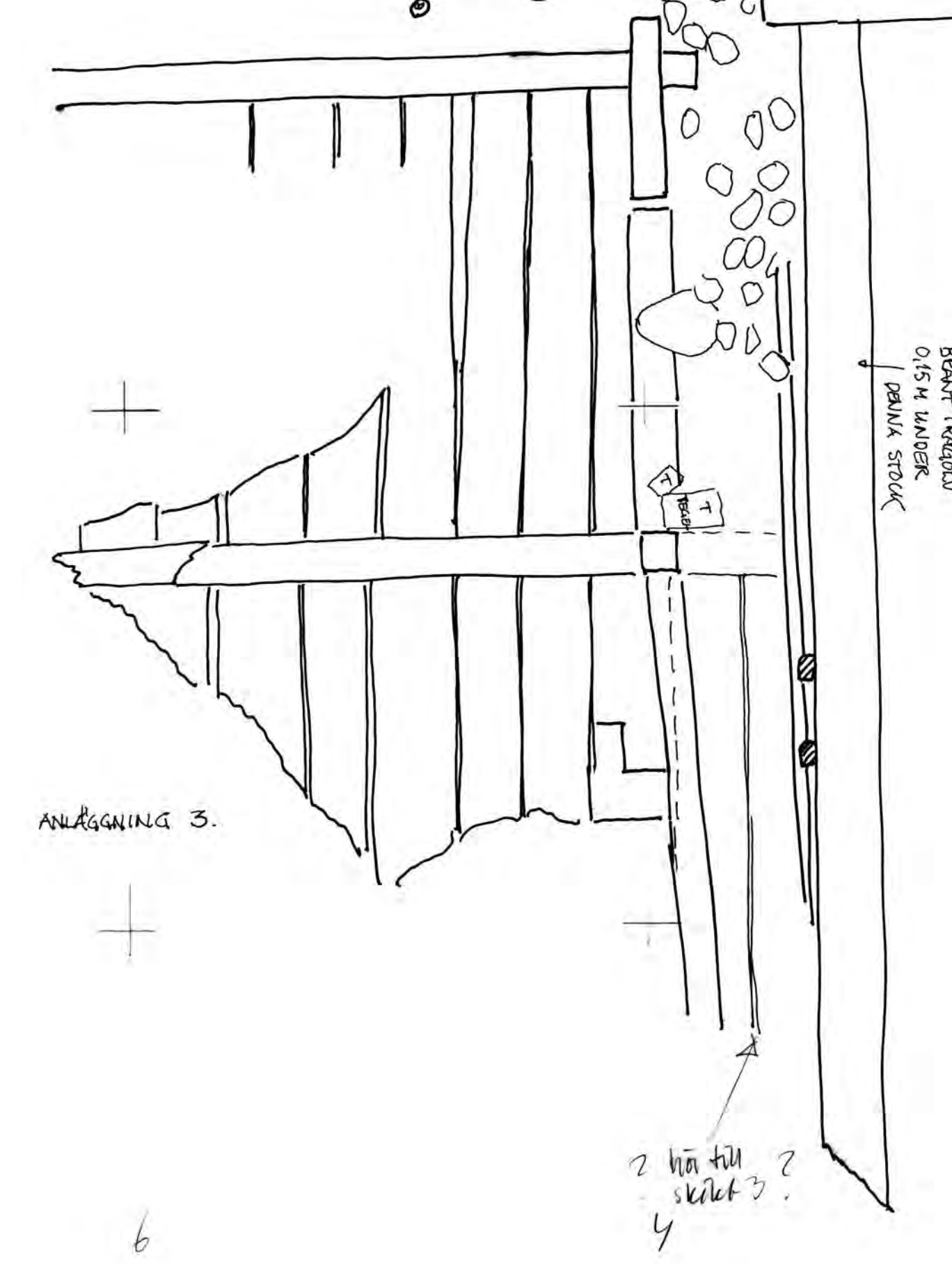
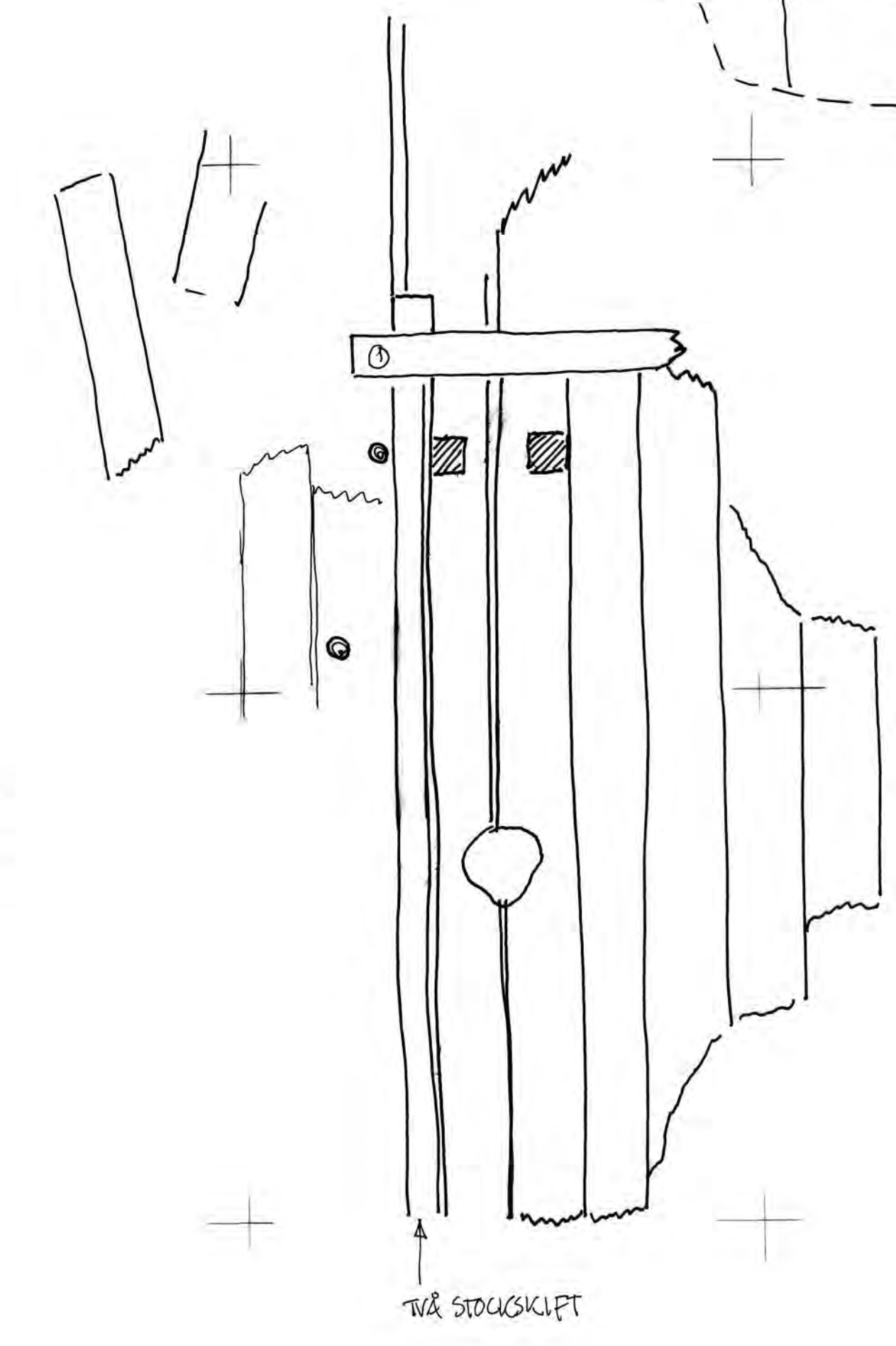
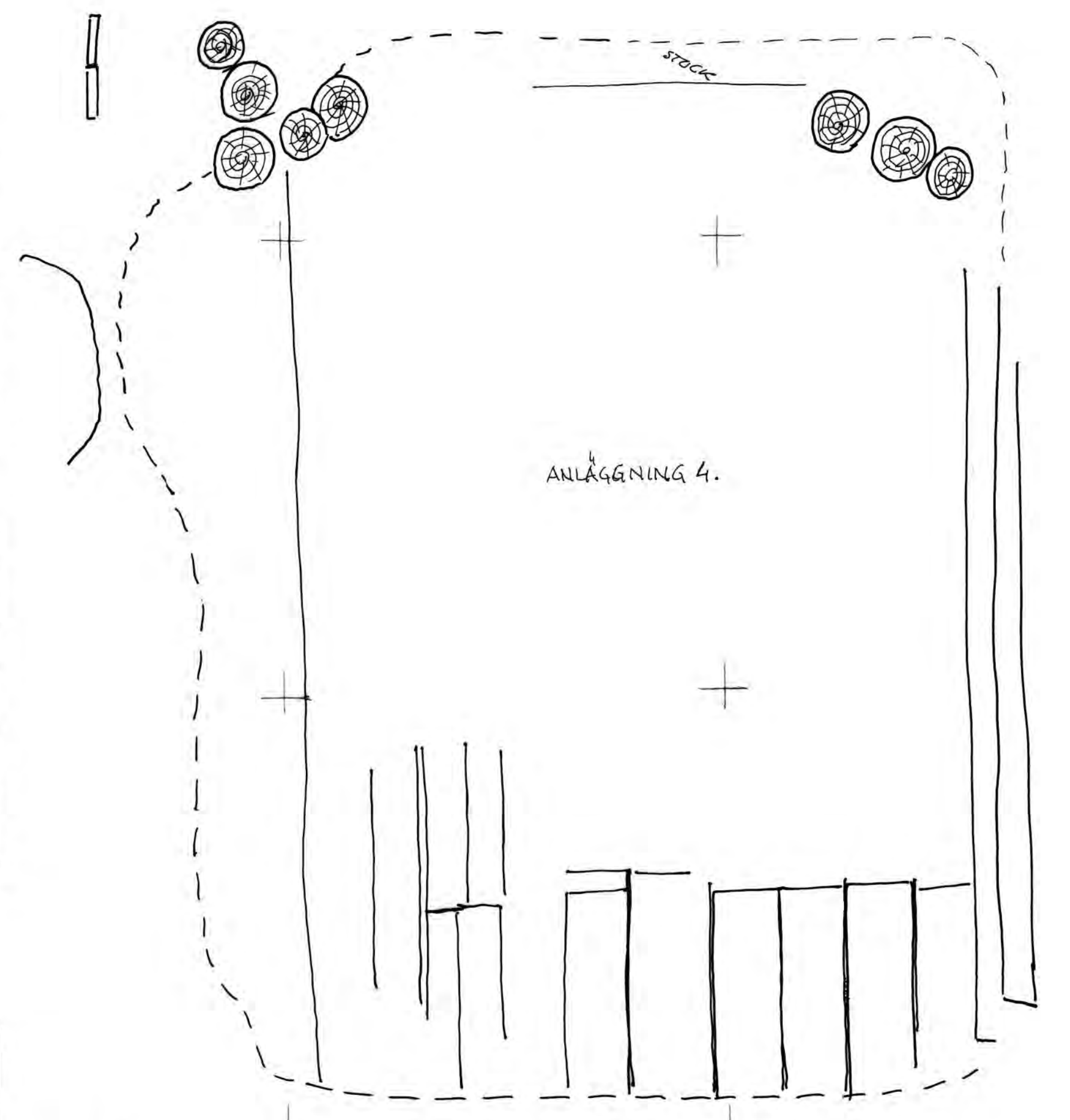
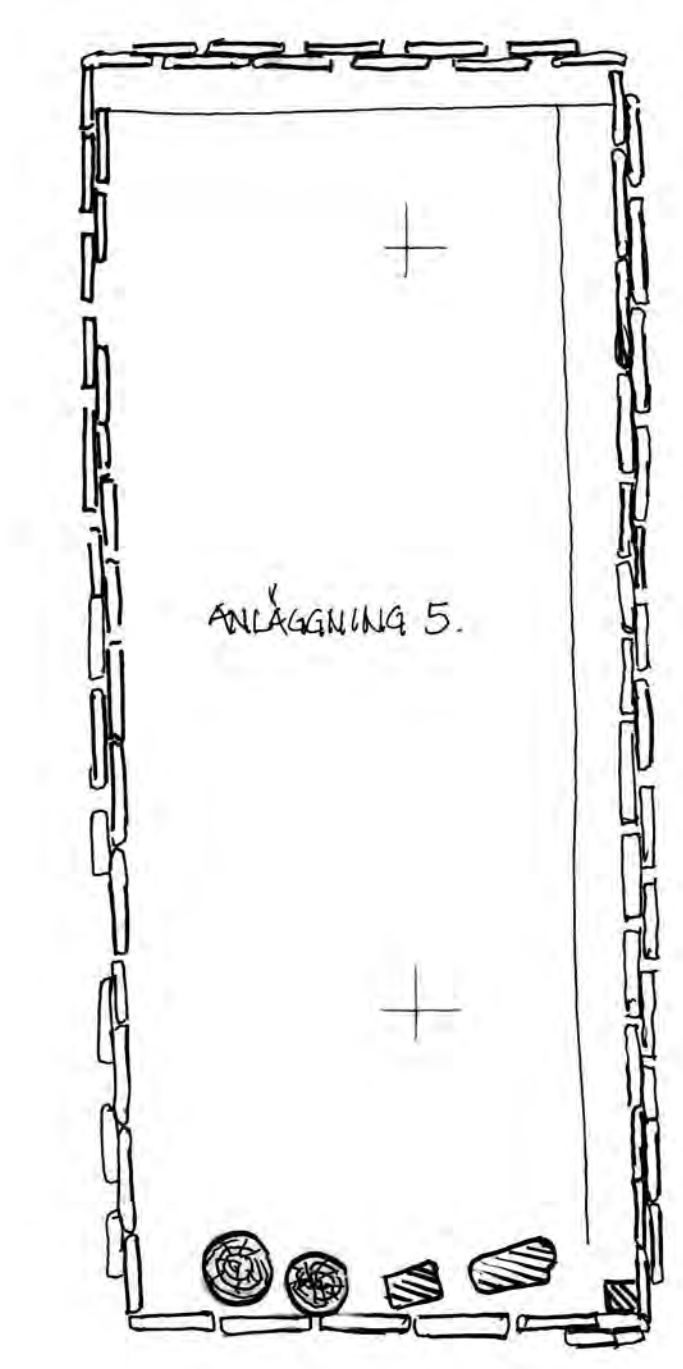
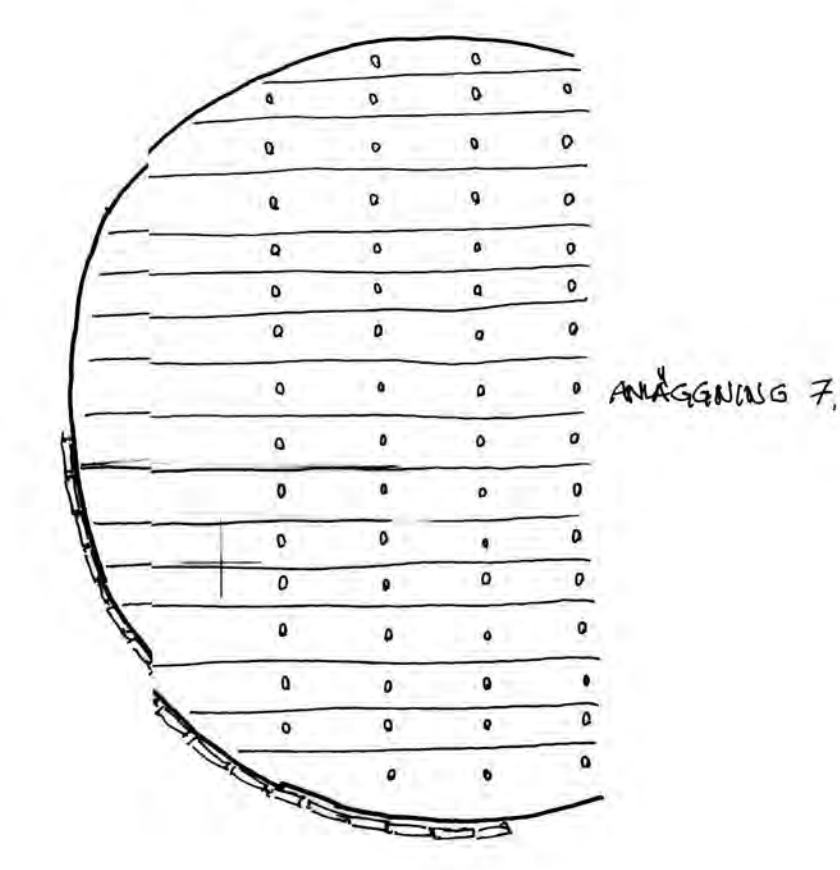
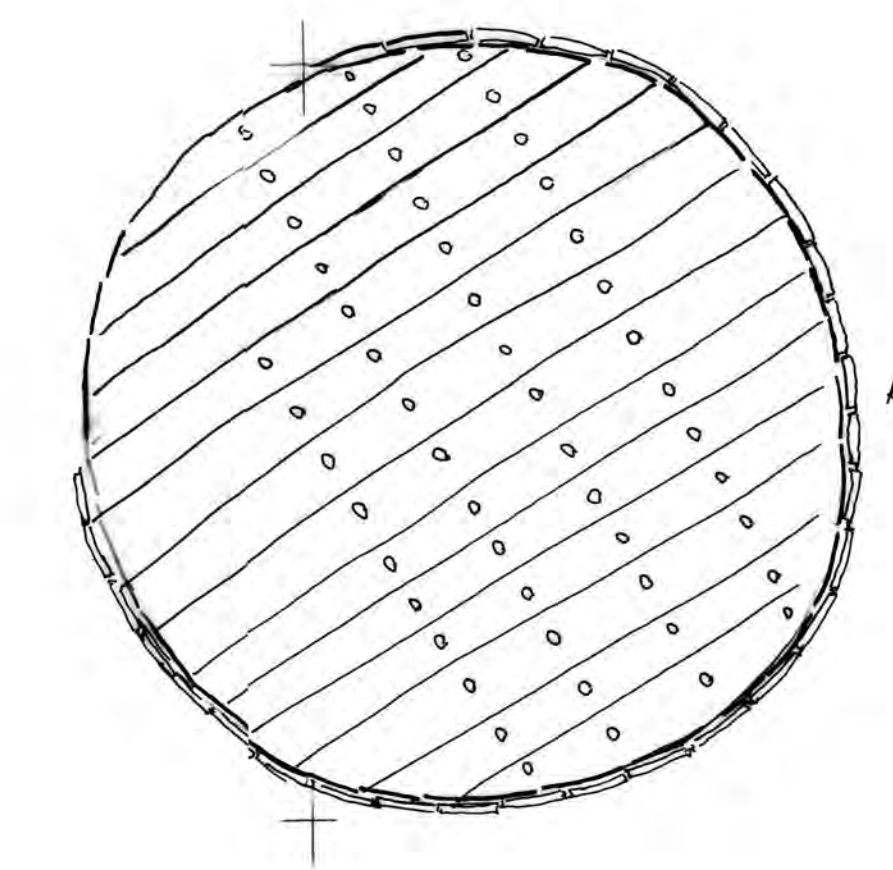
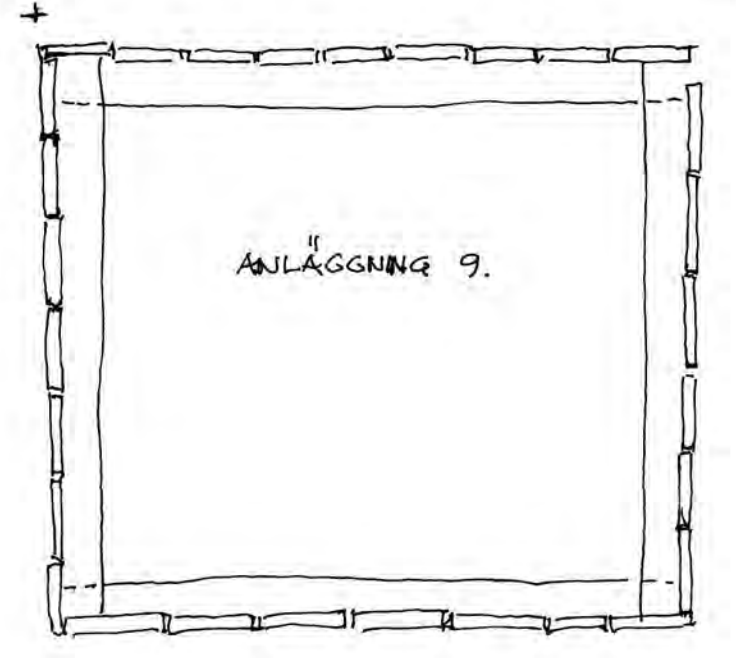
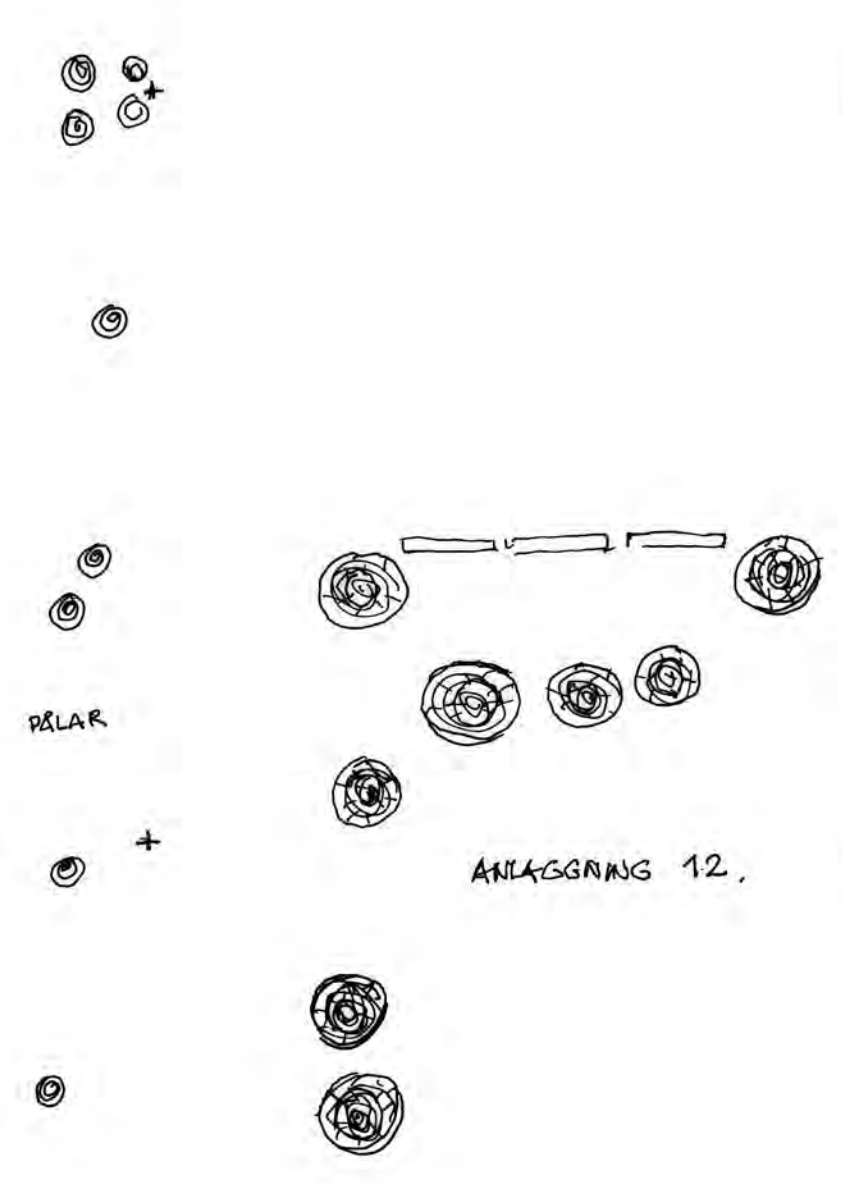
—

—

—

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24

ANLÄGGNING 1.

14

8

6

2

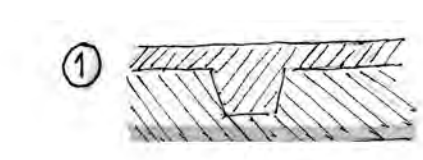
14

12

10

* SKIKT 2 *

? HÄR TILL SKIKT 3 ?

15 -

+

+

+

"SKIKT 3"

14 -

+

+

+

12

+

+

+

10

+

+

+

ETT SKISET
TRÄGÄRANDE VIRKE

TVA SKISET
LÄNGSGÄRANDE VIRKE

UNDERGÅVA AV PLANKOR

E) PLANKA HÅR

PLANKANTEN LIGGER
BEVÄS PÅ DEN
KONSTRUKTA PLANKAN

8 cm bred underliggande
konstruktiv plankta
20 cm hög

utrensning

DYMLING

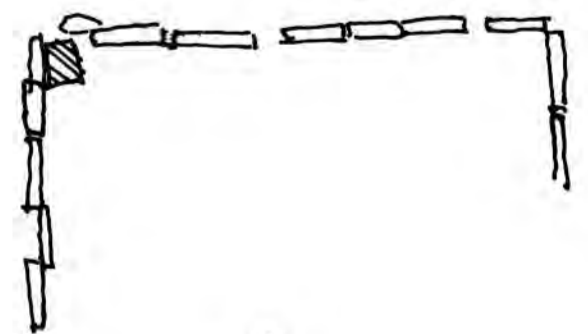
Skala 1:20

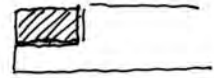
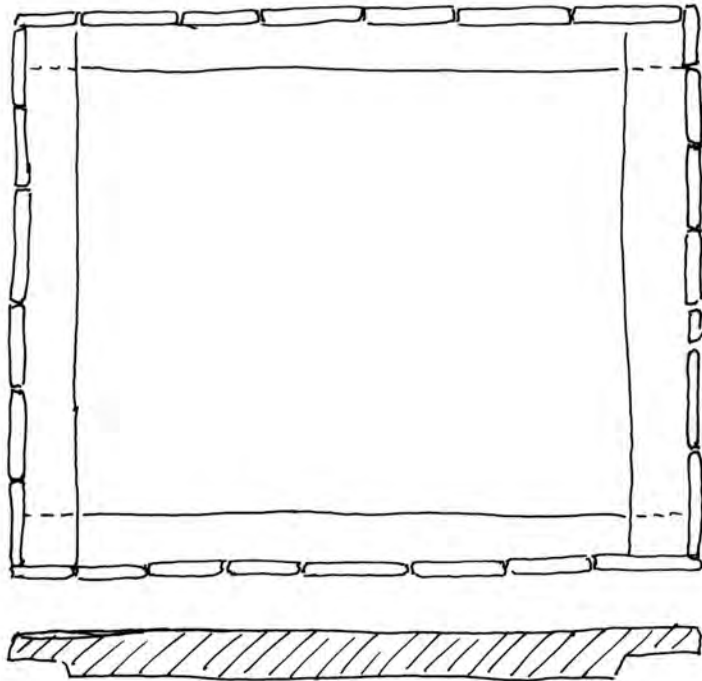
4

6

8

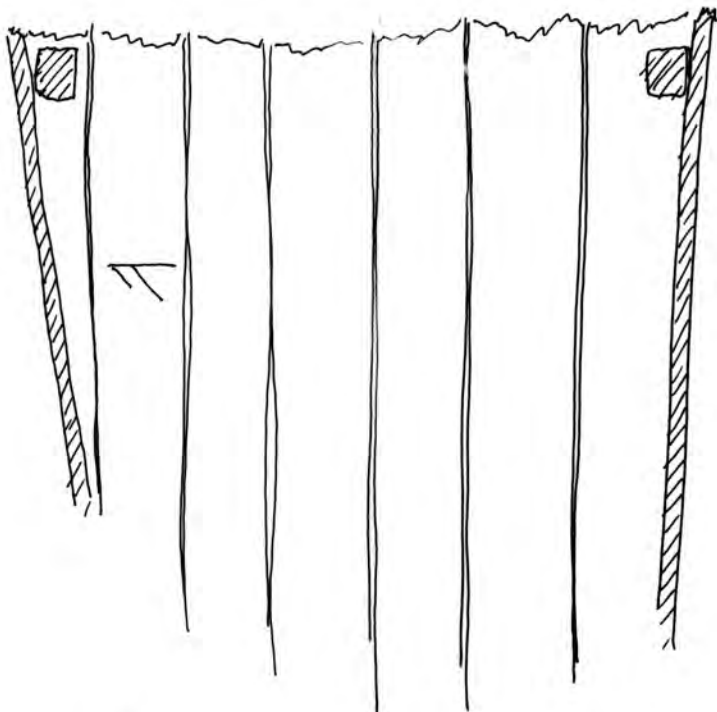
10

HÖRNBKONSTRUKTION

ÖSTRA VÄGGENS INSIDA

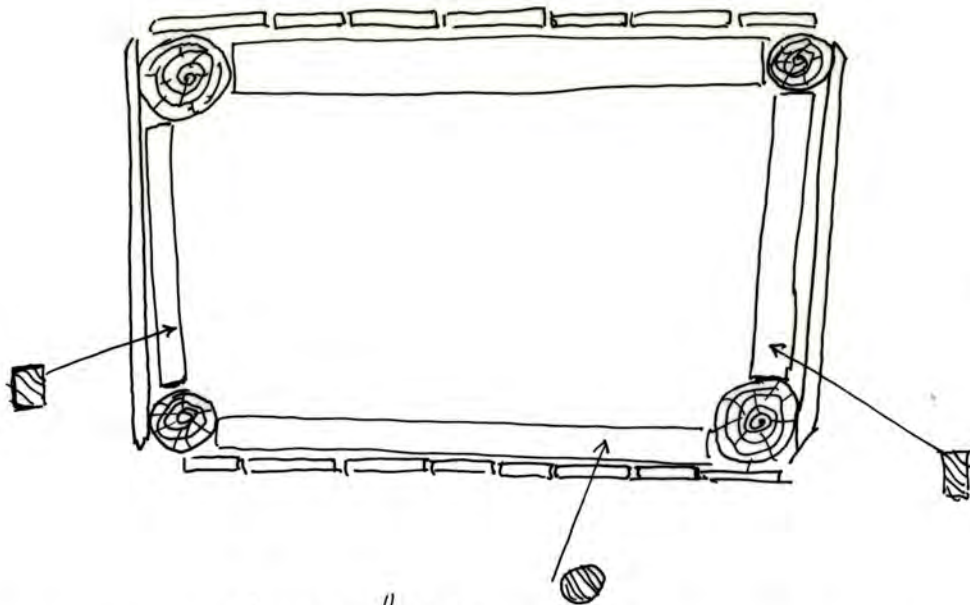
↑
RÄNLIKVANDRE
TECKEN PÅ
PLANKANS
INSIDA

SKALA 1:20

KV. DORGAREN

ANLÄGGNING 1
DUNGE

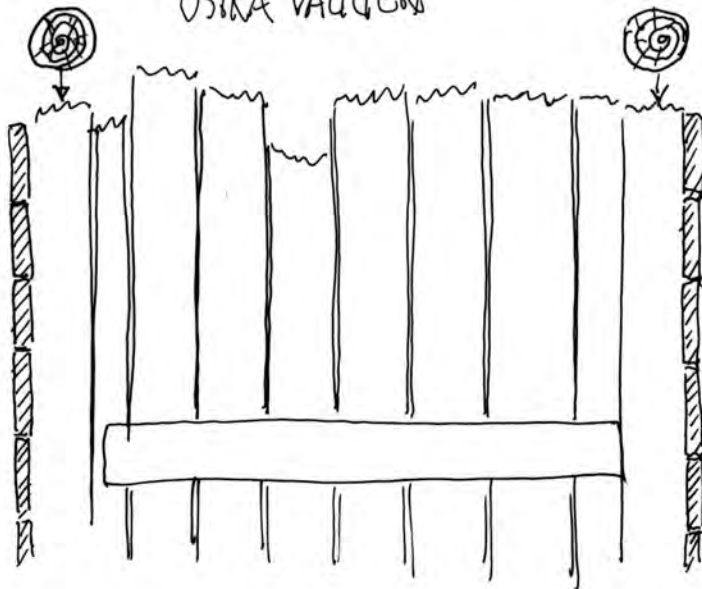
MONA LORENTZSON
JULI 2000

HÖRNSTOLPE

ÖSTRA VÄGGEN

HÖRNSTOLPE

ÖSTRA O. VÄSTRA
VÄGGARNA HAR
STÅENDE PLANK
NORRA O. SÖDRA
VÄGGARNA HAR
LIGGANDE PLANK

NORRA VÄGGEN

HÖRNSTOLPE

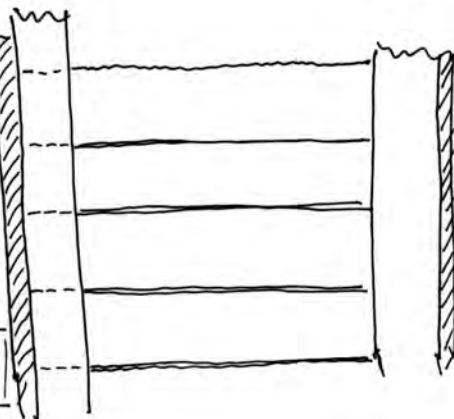
HÖRNSTOLPE

KULTUR-
LAGER

PRÄFÖRD
LERA

URSPR.
MARK-
YTA

ORÖRD
LERA

SKALA 1:20

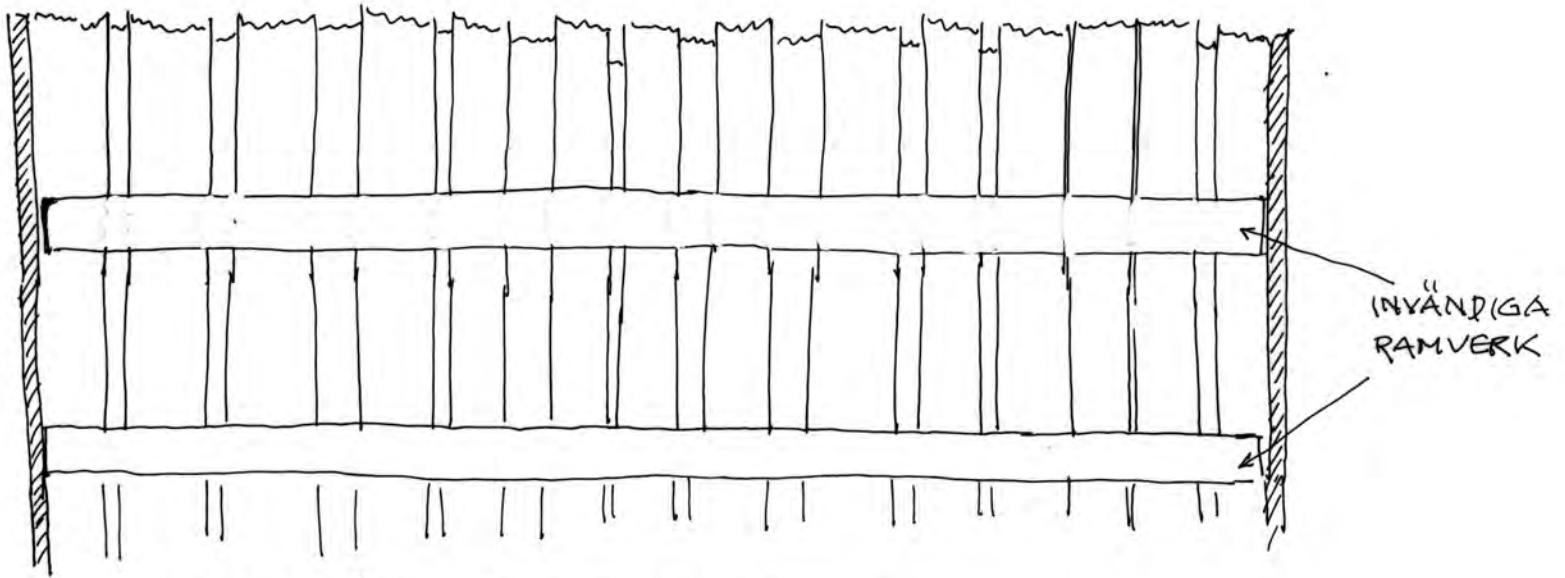
KV. BORGAREN

ANLÄGGNING 10
BINGE

MONTÉ LORENTZSON
JULI 2000

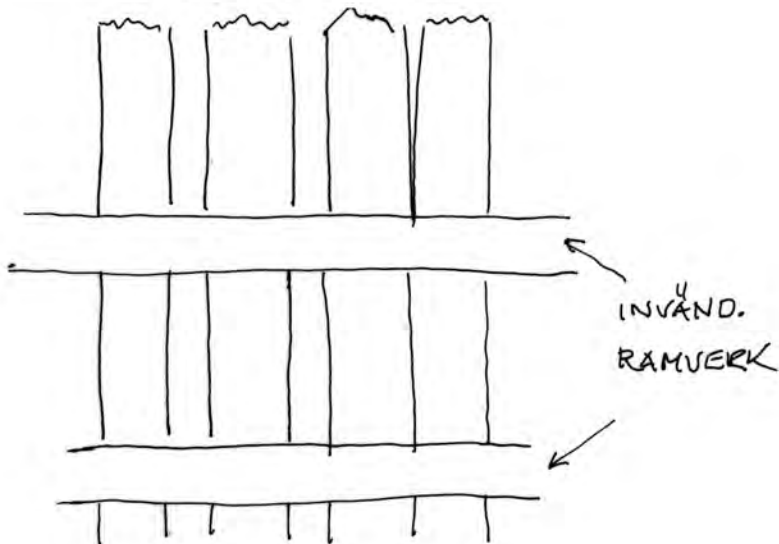

NORRA VÄGGEN

DENNA VÄGG ÄR BYGGD I LOCKPANELSTEKNIK

ÖSTRA VÄGGEN

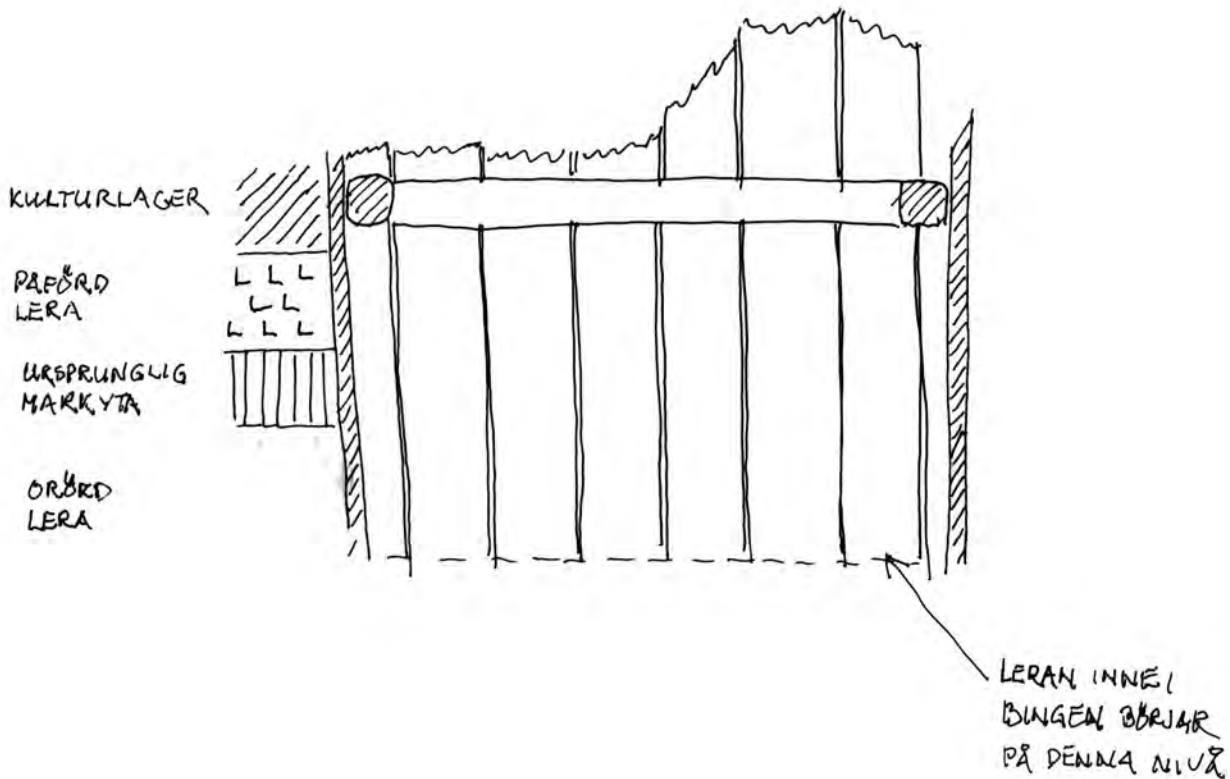

SKALA 1:20

KV. BORGAREN

ANLÄGGNING 5
BINGE

MONA LORENTZSON
JULI 2000

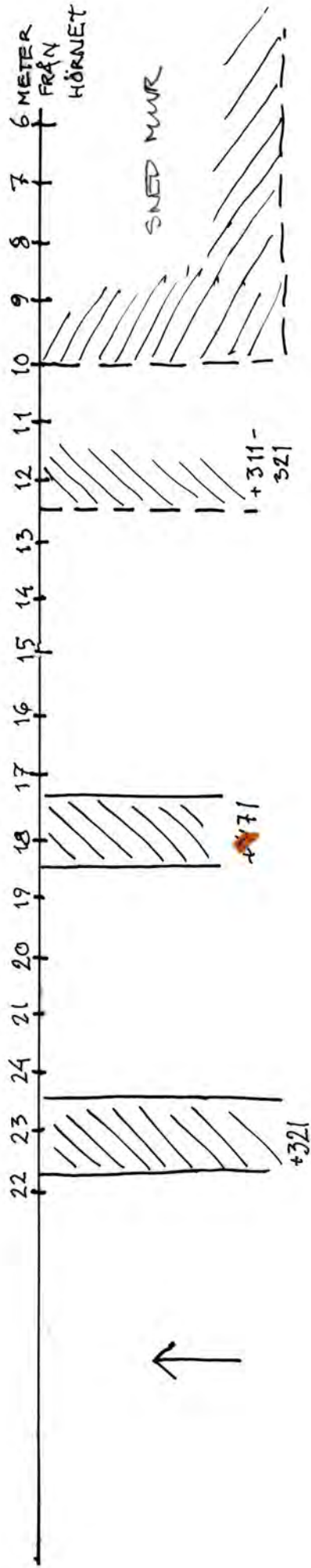
SKALA 1:20

KV. BORGAREN

ANLÄGGNING 9
 AVFALLSBINGE
 NORRA SIDANS
 INSIDA

MONA LORENTZSON JULI 2000

NORRA VÄGGEN

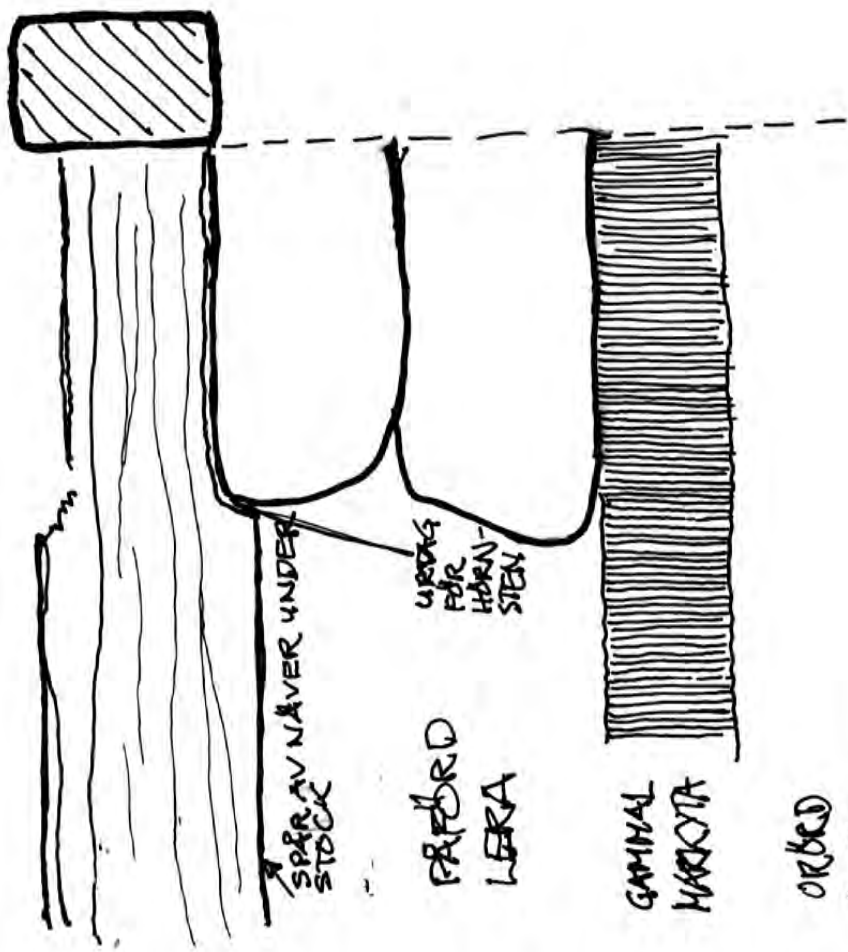
SKALA 1:100

KV. BORGAREN

LÄGE FÖR 1800-TALS MURAR

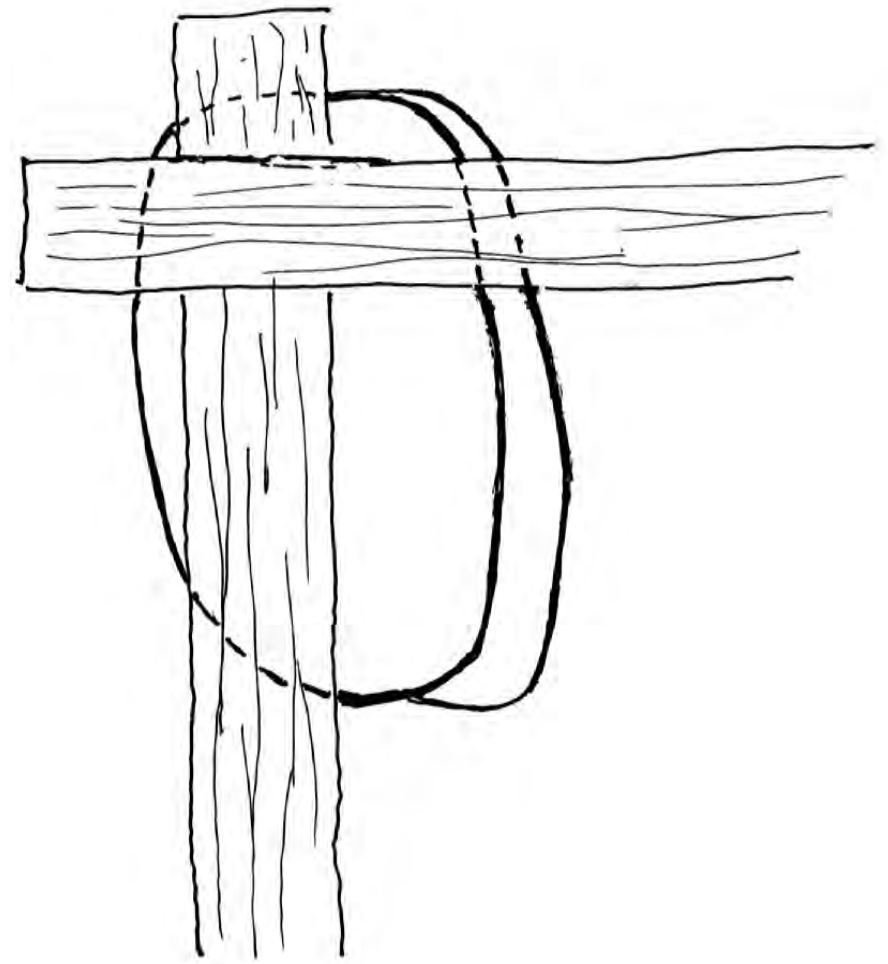
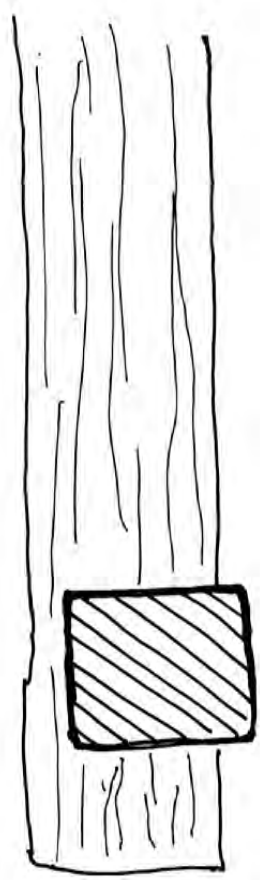
MONTÉ LORENTZSON JULI - 00

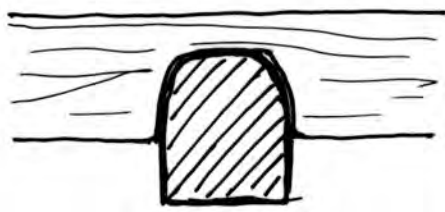
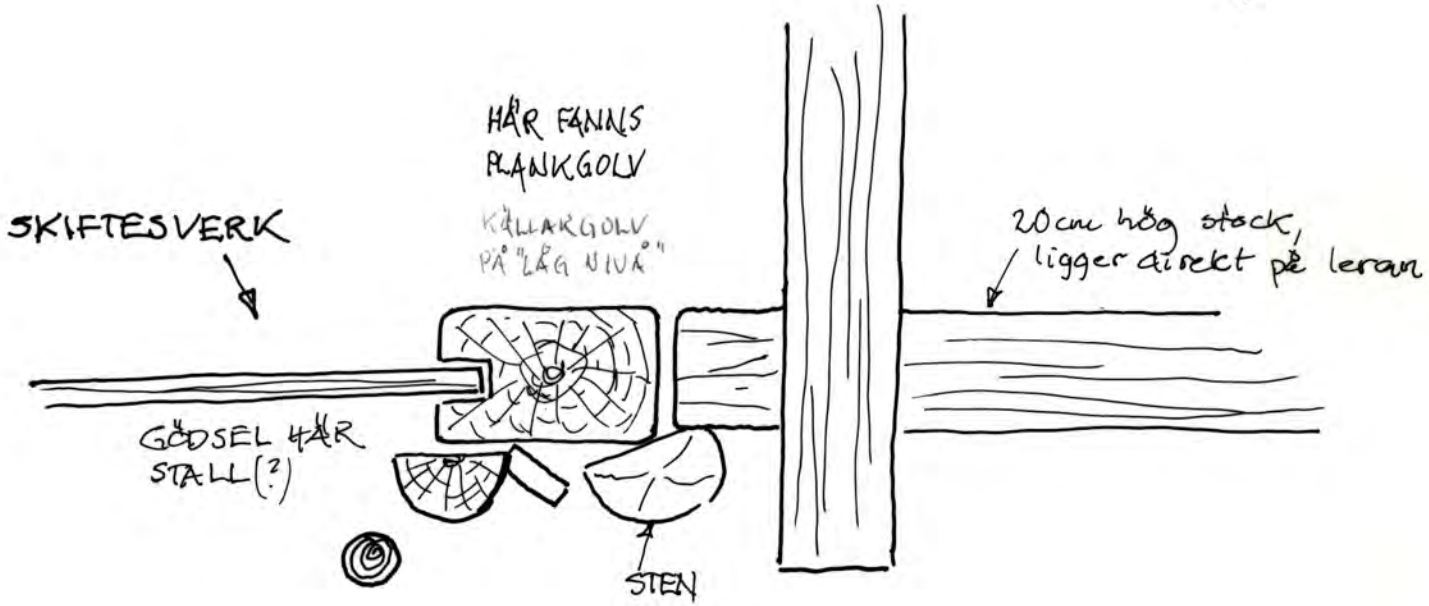
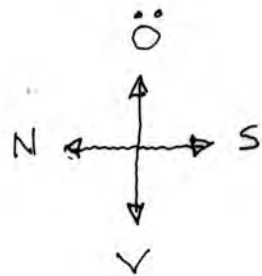
NEKURSONE (MORSET (1.))
TANIGUCHI (1.))

Skala 1:10

MÅNÅ 2000
LÖRENTSON

SKALA 1:10

MONA 2000
LORENZSON

Bilaga 4. Fyndtabell SU kv Borgaren

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
001	Anl 1	Yngre rödgods	Keramik	1	Dekorerad, skål
002	Anl 1	Yngre rödgods	Keramik	3	Dekorerad, två kärl, skål
003	Anl 1	Yngre rödgods	Keramik	5	Dekorerad, skål
004	Anl 1	Yngre rödgods	Keramik	14	Blandat, även lergods
005	Anl 1	Dricksglas	Glas	2	
006	Anl 1	Fönsterglas	Glas	11	
007	Anl 1	Fajans	Keramik	9	
008	Anl 1	träpinnar?	Trä	2	Saknas
009	Anl 1	Sko	Läder	1	Sula
010	Anl 1	Kritpipa	Lera	13	1 huvud, dekorerat skaft
011	Anl 1	Kam	Ben	1	
012	Anl 1	Dosa	Trä	1	
013	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Krok	Järn	1	
014	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Fönsterglas	Glas	4	
015	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Yngre rödgods	Keramik	6	Odekorerade
016	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Kritpipa	Lera	18	Skaft
017	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Fajans	Keramik	4	B/v. 1700-tal
018	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Yngre rödgods	Keramik	8	Dekorerade
019	Område mellan Anl 1 huset och stora bingen	Ostindiskt porslin	Keramik	143	Blåvitt, imari, cappuciner, 1700-tal
020	Anl 2	Yngre rödgods			
021	Anl 2	Butelj	Glas	1	
022	Anl 2	Ostindiskt porslin	Keramik	1	B/v
023	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Yngre rödgods	Keramik	1	
024	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Träkrök?	Trä	1	
025	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Sko	Läder	1	Lädenklack
026	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Tegel...	Lera	1	

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
027	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Kritpipa	Lera	5	1600-tal, huvud
028	Anl 3, N del och mitt, under golv i sand	Fajans	Keramik	2	1600-tal. Gul/grå/blå
029	Anl 3, S del	Vitgods	Keramik	1	
030	Anl 3, S del	Fönsterglas	Glas	21	
031	Anl 3, S del	Stengods	Keramik	2	Westerwald
032	Anl 3, S del	Träpinne	Trä	1	
033	Anl 3, S del	Kritpipa	Lera	14	1700-tal, skaft
034	Anl 3, S del	Yngre rödgods	Keramik	2	Dekorerade
035	Anl 3, S del	Yngre rödgods	Keramik	14	Dekorerade
036	Anl 3, S del	Yngre rödgods	Keramik	24	Odekorerade
037	Anl 3, S del	Fajans	Keramik	31	1600-/1700-tal
038	Anl 3, S del	Ostindiskt porslin	Keramik	30	
039	Anl 3, N del	Fajans	Keramik	67	1600-tal, bl a Kraak
040	Anl 3, N del	Ostindiskt porslin	Keramik	24	B/v
041	Anl 3, N del	Kakel	Keramik	2	Svart glasyr, 1600-tal
042	Anl 3, N del	Yngre rödgods	Keramik	159	Odekorerad
043	Anl 3, N del	Yngre rödgods	Keramik	24	Dekorerad
044	Anl 3, N del	Lock		2	
045	Anl 3, N del	Dricksglas	Glas	3	
046	Anl 3, N del	Fönsterglas	Glas	11	
047	Anl 3, N del	Spik/beslag	Järn	10	
048	Anl 3, N del	Ostronskal		7	
049	Anl 3, N del	Stengods	Keramik	18	Westerwald
050	Anl 3, N del	Kritpipa	Lera	36	2 huvuden
051	Anl 3, N del	Skiffer	Skiffer	7	
052	Anl 3, N del	Sko	Läder	4	Sula
053	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Ostindiskt porslin	Keramik	11	
054	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Kritpipa	Lera	13	Skaft
055	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Fajans	Keramik	29	1600/1700-tal

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
056	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Blå slagg	Slagg	2	
057	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Ostronskal	Mollusk	4	
058	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Taktegel	Tegel	4	Och skiffer?
059	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Yngre rödgods	Keramik	90	Odekorerade
060	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Kakel	Keramik	1	Svart
061	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Tegel	Tegel	1	18x8x35
062	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Spik	Järn	5	
063	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Yngre rödgods	Keramik	8	Dekorerade
064	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Vitgods	Keramik	3	Genombruten dekor
065	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Fönsterglas	Glas	14	
066	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	---glas	Glas	3	
067	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Butelj	Glas	4	
068	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Sko	Läder	5	Sula
069	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Vidja	Trä	1	
070	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Spill	Läder	3	
071	Anl 3, V del rum mot litet mellanparti mot bing	Textil		1	
072	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Beslag	Järn	1	
073	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Kol	Trä	1	
074	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Butelj	Glas	2	
075	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Fajans	Keramik	15	1600/1700-tal
076	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Kritpipa	Lera	13	1700-tal
077	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Yngre rödgods	Keramik	27	Odekorerade
078	K-lager mellan anl 1, övre skikt	Yngre rödgods	Keramik	20	Dekorade
079	Anl 4, rensfynd	Vitgods	Keramik	1	
080	Anl 4, rensfynd	Vitgods	Keramik	6	Dekorerade
081	Anl 4, rensfynd	Kritpipa	Lera	8	Skaff
082	Anl 4, rensfynd	Fönsterglas	Glas	8	
083	Anl 4, rensfynd	Fajans	Keramik	10	B/v 1600-talet
084	Anl 4, rensfynd	Yngre rödgods	Keramik	19	

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
085	Anl 4, rensfynd	Ostindiskt porslin	Keramik	95	B/v cappuciner
086	Anl 4	Flaska	Glas	2	
087	Anl 4	Skiffer	Skiffer	2	
088	Anl 4	Jydepotte	Keramik	1	Gryta
089	Anl 4	Fönsterglas	Glas	3	
090	Anl 4	Beslag	Järn	1	
091	Anl 4	Stengods	Keramik	1	Brun
092	Anl 4	Fajans	Keramik	5	1600-tal
093	Anl 4	Kakel	Keramik	6	
094	Anl 4	Tegel	Tegel	1	
095	Anl 4	Tegel	Tegel	1	18x8x3,5
096	Anl 4	Kritpipa	Lera	2	1 Jonatyp
097	Anl 4	Ostindiskt	Keramik	33	B/v mm
098	Anl 4	Yngre rödgods	Keramik	10	Dekorerade
099	Anl 4	Yngre rödgods	Keramik	36	Odekorerade
100	Anl 4	Rep		1	
101	Anl 4	Skö	Läder	2	Sula
102	Anl 5	Kakel	Keramik	3	
103	Anl 5	Takpanna	Tegel	1	
104	Anl 5	Tegel	Tegel	7	Gult, -x8x3,5
105	Anl 5	Vitgods	Keramik	13	
106	Anl 5	Yngre rödgods	Keramik	111	Odekorerade
107	Anl 5	Yngre rödgods	Keramik	100	Dekorerade
108	Anl 5	Fajans	Keramik	91	1700-tal, b/v
109	Anl 5	Kakel	Keramik	1	B/v
110	Anl 5	Stengods	Keramik	2	
112	Anl 5	Ostindiskt porslin	Keramik	4	B/v mm
113	Anl 5	Ostindiskt porslin	Keramik	18	B/v blom lotus
114	Anl 5	Sigill	Keramik	2	Lacksigill

Fyndnr	Grävningssenhets	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
115	Anl 5	Butelj	Glas	2	En flaska med kork
116	Anl 5	Butelj	Glas	3	
117	Anl 5	Butelj	Glas	1	1 mm
118	Anl 5	Butelj	Glas	14	
119	Anl 5	Vitglaserat	Glas	4	
120	Anl 5	Flaska	Glas	1	
121	Anl 5	Fönsterglas	Glas	2	
122	Anl 5	Fönsterglas	Glas	12	
123	Anl 5	Kritpipa	Lera	27	Med huvuden
124	Anl 5	Snurra	Trä	1	"pirre"
125	Anl 5	Textil?	Textil	2	
126	Anl 5	Lädersnöre	Läder	1	
127	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Fönsterglas	Glas	3	
128	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Kritpipa	Lera	5	16/1700-tal, 1 jonaskäft
129	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Stengods	Keramik	3	Brun, relief
130	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Vitgods	Keramik	1	
131	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Klinker	Keramik	1	
132	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Yngre rödgods	Keramik	4	Dek.
133	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Svartgods	Keramik	9	Kruka
134	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Fajans	Keramik	13	brandskada
135	K-lager under trä- och flislager norra delen av Anl 5	Yngre rödgods	Keramik	61	Odekorerade
136	V om tomtgräns 6 under träflis	Passglas	Glas	6	Grönt
137	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Kritpipa	Lera	5	Skaft
138	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Spik	Järn	1	
139	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Vitgods	Keramik	3	
140	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Fajans	Keramik	2	
141	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Yngre rödgods	Keramik	17	Odekorerade
142	S om anl 7 mot Postgatan mot ursprunglig markyta vid profil	Hjul	Trä	1	Kolla
143	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träflislager	Takpanna	Tegel	1	

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
144	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Kakel	Keramik	1	1600-tal
145	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Spik	Järn	1	
146	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Ostindiskt porslin	Keramik	5	B/v
147	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Fönsterglas	Glas	3	
148	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Dricksglas	Glas	4	Remmare
149	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Kritpipa	Lera	4	1 Jona, 1600-tal
150	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Fajans	Keramik	13	1600-tal
151	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Yngre rödgods	Keramik	8	Dekorerade
152	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Vitgods	Keramik	7	
153	Anl 7 mellan tomtgräns 6 tunna 7 träffislagar	Yngre rödgods	Keramik	47	Odekorerade
154	Anl 8	Fönsterglas	Keramik	2	
155	Anl 8	Dricksglas	Glas	2	Vitt
156	Anl 8	Yngre rödgods	Keramik	2	Dekorerad
157	Anl 8	Yngre rödgods	Keramik	1	Odekorerad
158	Anl 8	Sula	Läder	1	
159	Anl 8	Stengods	Keramik	1	Westerwald
160	Anl 8	Kritpipa	Lera	8	Skaft, 1600-tal
161	Anl 8	Ostron		1	
162	Anl 8	Fajans	Keramik	10	1600-tal grön/gul/blå
163	Anl 8	Yngre rödgods	Keramik	26	
164	Anl 8	Ostindiskt porslin	Keramik	11	Skål, Cappunicer, b/v
165	Anl 9	Butelj	Glas	6	
166	Anl 9	Drucksglas	Glas	8	
167	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	18	Odekorerade
168	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	20	Dekorerade
169	Anl 9	Kritpipa	Lera	71	1700-tal
170	Anl 9	Fajans	Keramik	18	1600/1700-tal
171	Anl 9	Stengods	Keramik	2	Westerwald
172	Anl 9	Skiffer	Bergart	1	

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
173	Anl 9	Vitgods	Keramik	7	
174	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Hänkel, sekundärbränd
175	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Hank
176	Anl 9	Nyckel	Järn	1	
177	Anl 9	Ostindiskt porslin	Keramik	26	Imari, b/v
178	Anl 9	Fönsterglas	Glas	1	Ristat, namn?
179	Anl 9	Fönsterglas	Glas	57	
180	Anl 9	Läderspill	Läder	5	
181	Anl 9	?		1	
182	Anl 9	Slagg	Slagg	1	Tegelskrot
183	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Ljusstake
184	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Rörformat
185	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Kakelfris
186	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	4	Rumpkaket
187	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	9	Odekorerade
188	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	13	Dekorerade
189	Anl 9	Träplatta	Trä	1	
190	Anl 9	Kärnor	Övrigt	10	Provpåse
191	Anl 9	Benkam	Ben	1	
192	Anl 9	Stengods	Keramik	1	Brun, botten
193	Anl 9	Yngre rödgods	Keramik	1	Dekorerad
194	Anl 10	Yngre rödgods	Keramik	2	Odekorerad
195	Anl 10	Yngre rödgods	Keramik	22	
196	Anl 10	Tegelpanna	Keramik	1	
197	Anl 10	Hank	Järn	1	
198	Anl 10	Stengods	Keramik	5	Westerwald
199	Anl 10	Träplugg	Trä	1	
200	Anl 10	Glasflaska	Glas	1	
201	Anl 10	Ostindiskt porslin	Keramik	1	Anhua-dekor

Fyndnr	Grävningssenhhet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
202	Anl 10	Dricksglas	Glas	2	Grönt
203	Anl 10	Kritpipa	Lera	9	1700-tal
204	Anl 10	Yngre rödgods	Keramik	7	Dekorerade
205	Anl 10	Skosula	Läder	2	
206	Anl 10	Träpinne	Trä	1	
207	Anl 10	Rep	Okänt	1	
208	Anl 10	Vidja	Trä	1	
209	Anl 10	Textil	Okänt	1	
210	Anl 10	Lädersula	Läder	1	
211	Anl 10	Rep	Okänt	1	
212	Anl 11	Yngre rödgods	Keramik	26	Odekorerade
213	Anl 11	Kakel	Keramik	2	
214	Anl 11	Svartgods	Keramik	1	
215	Anl 11	Ostindiskt porslin	Keramik	1	B/v
216	Anl 11	Spik	Järn	3	
217	Anl 11	Fönsterglas	Glas	2	
218	Anl 11	Vitgods	Keramik	4	
219	Anl 11	Kritpipa	Lera	6	1600-tal, bl.a Jonaskaft
220	Anl 11	Takpanna	Tegel	3	
221	Anl 12	Takpanna	Tegel	1	Gulglaserad
222	Anl 12	Yngre rödgods	Keramik	7	XXXhäl. Dekorerade
223	Anl 12	Vitgods	Keramik	1	
224	Anl 12	Kritpipa	Lera	4	Skaft
225	Anl 12	Spelkula		1	
226	Anl 12	Stengods	Keramik	2	Westerwald
227	Anl 13	Fajans	Keramik	12	Kraaktyp, 1600-tal
228	Anl 13	Dryckesglas	Glas	6	Grönt
229	Anl 13	Yngre rödgods	Keramik	23	
230	Anl 13	Lädersula	Läder	1	

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
231	Anl 13	Textil	Okänt	1	
232	Anl 13	Lädersula	Läder	1	
233	Anl 13	Tunnbotten	Trä	1	Eller likande
234	Anl 13	Vidja	Trä	1	
235	Anl 13	Fajans	Keramik	58	1600-tal, polykrom, b/v, Kraak
236	Anl 13	Yngre rödgods	Keramik	171	Silfat, grytor , skålar samt trefotsgrytor. Odekorerade
237	Anl 13	Yngre rödgods	Keramik	146	Fat, skålar
238	Anl 13	Lädersula	Läder	1	
239	Anl 13	Snidad träpinne	Trä	1	
240	Anl 13	Äggskal	Okänt	1	
241	Anl 13	Ostindiskt porslin	Keramik	9	B/v
242	Anl 13	Kakel	Keramik	1	
244	Anl 13	Kritpipa	Lera	18	1600-tal
244	Anl 13	Tegel	Tegel	1	Flensburg 10,5x4,5
245	Anl 13	Taktegel	Tegel	1	Gult
246	Anl 13	Glasslagg	Slagg	2	Sekundärbränt
247	Anl 13	Svartgods	Keramik	1	
248	Anl 13	Järn	Järn		
249	Anl 13	Stengods	Keramik	19	
250	Anl 13	Fönsterglas	Glas	19	
251	Anl 13	Dricksglas	Glas	14	Grönt
252	Anl 13	Butelj	Glas	21	Grönt, en med tennlock
253	Schakt utmed Postgatan	Yngre rödgods	Keramik	1	Dekorerad
254	Schakt utmed Postgatan	Yngre rödgods	Keramik	4	Dekorerad
255	Schakt utmed Postgatan	Yngre rödgods	Keramik	8	Ben och skaft odekorerade
256	Schakt utmed Postgatan	Yngre rödgods	Keramik	9	Odekorerade
257	Schakt utmed Postgatan	Fajans	Keramik	8	B/v 1600-tal
258	Schakt utmed Postgatan	Kritpipa	Lera	2	Huvuden 1600-tal

Fyndnr	Grävningenshet	Sakord	Material	Antal	Beskrivning
259	Schakt utmed Postgatan	Ostindiskt porslin	Keramik	16	B/v bl.a Imani
260	Schakt utmed Postgatan	Fönsterglas	Glas	7	
261	Schakt utmed Postgatan	Spelkolor	Okänt	2	
262	Schakt utmed Postgatan	Dricksglas	Glas	1	Vitt, graverat
263	Schakt utmed Postgatan	Lädersula	Läder	1	
264	Schakt utmed Postgatan	Tegel	Tegel	6	Flensburg 22x10x4,5
265	Anl 9	Dosa	Okänt	1	
266	Anl 11	Lädersulor	Läder	1	Flera?
267	Anl 9	Käpp	Trä	1	90 cm lång
268	Mellan 3 och 4 div trädetaljer	Detaljer	Trä		
269	Anl 5	Tunnbotten	Trä		
270	Anl 1	Kolla	Trä		
271	Anl 13	Kolla	Trä		
272	-	Rot	Trä		Växtedel
273	Träflislager under Anl 18	Jordprov			
274	Anl 1	Ben	Ben		Bortkomna?
275	Anl 5	Ben	Ben		Bortkomna?
276	Anl 7	Ben	Ben		Bortkomna?
278	Anl 9	Ben	Ben		Bortkomna?
279	Anl 10	Ben	Ben		Bortkomna?
280	Anl 11	Ben	Ben		Bortkomna?
281	Anl 12	Ben	Ben		Bortkomna?
282	Anl 13	Ben	Ben		Bortkomna?
283	Kulturlager i norr Anl 5 nivå 1	Ben	Ben		Bortkomna?

Lista på återlämnade föremål

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Utställning:

Åter ägare X

SVK nr:	Landskap:	RAÄ nr:	Anläggning:	Fyndnr/Inv nr:	Föremål
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	100	100:1: Läderstycke ca 15x20 cm.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	100:2	tågvirke
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	101:1	Näver, hoprullad bit, ca 10x15 cm.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	101:2	101:2b: Sula med klack. Består av
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	11	Luskam. i tre delar, på den ena
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	12	Ask, rund, svarvad, svarvad/skuren
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	123:1	Textil, vävd i tuskaftad.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	123:2	Textil vävd i rips. Två delar, mått:
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	124	Plugg/kork, svarvad.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	125	Textil, band vävt i rips. En
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	126	Vidja, fin, hoprullad. Påträffades i
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	142	Trästycke, runt, har varit ett
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	180	Sulor och klackar, fem delar. En
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	189	Trissa, hjul
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	191	Dubbelkam. Med stora glesa
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	199	Plugg, täljd
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	205	Sula, delar av. Sula med klack.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	206	Skopa, delar av. Hör samman med
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	207	tågvirke
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	208	Trä, bearbetat. Skuren trädel med
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	209	Vante, del av, stickad.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	210	se beskrivning sid. 2
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	210:1b	Textil, två delar. Teknik: tuskaft.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	210:3	Fotbeklädnad, delar av. Flera delar
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	211	Klack, del av. Delar och fragment
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	238	Sula med klack. Hel sula med
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	239	Skaft, svarvat
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	24	Krok? Krumväxt gren.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	263	Barnsula, med klack. Ca 16 cm.
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	32	Handtag/skaft
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	50/56	Sula, delar av. Två stycken, det
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	52:1	6 föremål, delar av föremål, av
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	52:2	Vidja, sammanrullad
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	68	Fotbeklädnad, delar av. Sulor,
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	70:1	Läder och trä, fragment och mindre
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	70:2	Läderstycke
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	70:3	Läderstycke, bast tvinnat till tunnt
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	71	Mossa
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	8:1	Skopa, delar av. Hör samman med
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	8:2	Trä, ej bearbetat
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	9	Sula, del av. Liten sula, från

Lista på återlämnade föremål

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Utställning:

Åter ägare X

SVK nr:	Landskap:	RAÄ nr:	Anläggning:	Fyndnr/Inv nr:	Föremål
A0097	Västergötland		Kv. Borgaren	Utan	Dosa i mässing. Rund med lock.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: Utan fyndnummer

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Dosa i mässing. Rund med lock. Inristat mönster på lock och undersida.

Material

metall, kopparlegering

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

ytrensning genom mekanisk rensning med pensel, skalpell och roterande trissor.

Åtgärder, specifika

Urlakning i avjoniserat vatten. Långsam kontrollerad torkning. Avlägsnande av korrosion på srintar i gångjärn. Dosan är röntgad, men det finns inget i den. Inga försök att öppna dosan har därför gjorts. Locket är fastkorroderat. Polering av ytan.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 8:1

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Skopa, delar av. Hör samman med Fnr. 206

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 8:2

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Trä, ej bearbetat

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 9

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Sula, del av. Liten sula, från barnsko? Spetsig i tån. Sömshål med rester av söm utmed hela kanten. Hål efter pligg i häldelen.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 12

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Ask, rund, svarvad, svarvad/skuren gänga för lock. 2) rund platta, del av lock?

Material

växtmaterial, trä, bok.

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 24

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Krok? Krumväxt gren. Skuren/bearbetad i ena änden, avbruten i andra änden.

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

Konservator Sara Wranne**Datum** 2003 08 28

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 32

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
Handtag/skaft				

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 50/56

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Sula, delar av. Två stycken, det större är eroderat i båda ändar, har sömshål längs långkanterna. Den mindre är en del av en kant eller bes, sömshål längs ena kanten.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 52:1

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

6 föremål, delar av föremål, av läder

52:1 a. 5 sulor, delar av. delar av klackar och sulor.

52:1 b. Sula, del av, ett läderstycke, sömshål runt om, skåra mitt över.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 52:2

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
-----------------	-------------	--------------	--------------	-------------

Åter ägare X

Metallanalys

Träanalys

Utställning:

Föremål

Vidja, sammanrullad

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad. Basten delvis borteroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 68

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

RAPPORT:

68:1: Sula, del av. En del består av flera sammanfogade skikt, en del av ett löst skikt som hör samman med de förra. Sliten på trampyta. Sömshål runt om. Små fragment av bes.

68:2: Sulor, delar av. Den ena delen är en mittbit. Mycket smulig och skör. Sömshål runt kanterna. Den andra delen är en del av en bakre sula, ett läderstycke, uppvikt kant med sömshål runt om.

68:3: Läderstycken, två st. Den ena del av sula, hål efter pliggar, i några hål finns rester efter pliggar. Det andra stycket har större hål efter pligg eller söm.

68:4: Läderstycke, avrivet i ena änden, sömshål utefter andra kanten.

68:5: Läderstycke. skurna kanter runt om, en kant vikt och med fina sömshål.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 70:i

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Läder och trä, fragment och mindre delar. En bit kol.

Material

trä, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.
Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Åtgärder, specifika

Läder: Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5%i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.
Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 70:2

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
Läderstycke				

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 70:3

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Läderstycke, bast tvinnat till tunnt treslaget rep.

Material

Läder och bast

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 71

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
Mossa				

Material

växtmaterial, mossa

Tillstånd

täckt med jord och lera

Åtgärder, generellaLätt pensling, urlakning av sand och lera.
Rester av sand och lera finns kvar i föremålet**Åtgärder, specifika****Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 100

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

100:1: Läderstycke ca 15x20 cm. Skuret utefter tre kanter, averoderat utmed den fjärde. Sömshål utmed de skurna kanterna.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 100:2

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
tågvirke				

Material

växtmaterial, bark-bast

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.
Våtrengöring med kranvatten och pensel.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning.
Torrborstning av överflödig PEG.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 101:1

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Näver, hoprullad bit, ca 10x15 cm. Skuren/riven längs kanterna. Ej andra spår av bearbetning.

Material

växtmaterial, näver

Tillstånd

täckt med jord och lera

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 101:2

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

101:2b: Sula med klack. Består av flera sammanfogade läderstycken som hänger samman. Två lösa delar. Söm- och pligghål över stora delar. Pliggar och rester efter pliggar i klacken. Smulig och nedbruten.
101:2a: Sula, del av. Mittbit, avskuren i ena änden, eroderad i andra änden. Sömhål längs långsidorna.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr:

Fyndnr/Inv nr: 123:1

Ägare:

Ägar inform:

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap:

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering

Läderanalys

Textilanalys

Fotbeklädnad

Beskrivning

Åter ägare

Metallanalys

Träanalys

Utställning:

Föremål

Textil, vävd i tuskaftad.

Mått, största 27x6 cm

Material

Varp och inslag i silke

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Frampreparerad i vatten med pensel. Impregnerad i 4,3 vol% glycerol i kranvatten under ett dygn. Därefter sköljd i avjoniserat vatten och infrys i block med avjoniserat vatten. Frystorkat

Åtgärder, specifika**Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering

SVK nr:

Fyndnr/Inv nr: 123:2

Ägare:

Ägar inform:

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap:

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering

Läderanalys

Textilanalys

Fotbeklädning

Beskrivning

Åter ägare

Metallanalys

Träanalys

Utställning:

Föremål

Textil vävd i rips. Två delar, mått: en del 17x6 cm, en del 17x7 cm.

Material

Varp?: silke

Inslag?: ull

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Frampreparerad i vatten med pensel. Impregnerad i 4,3 vol% glycerol i kranvatten under ett dygn. Därefter sköljd i avjoniserat vatten och infrys i block med avjoniserat vatten. Frystorkat

Åtgärder, specifika**Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 124

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Plugg/kork, svarvad.

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad. Någon form av ytbeläggning som har kristalliserat och krackelerat.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Våtrengöring med kranvatten och pensel.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr:

Fyndnr/Inv nr: 125

Ägare:

Ägar inform:

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap:

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Textil, band vävt i rips. En stadkant. Mått 17x1,5 cm

Material

Varp: silke

Inslag: ull

Tillstånd**Åtgärder, generella**

Frampreparerad i vatten med pensel. Impregnerad i 4,3 vol% glycerol i kranvatten under ett dygn. Därefter sköljd i avjoniserat vatten och infrys i block med avjoniserat vatten. Frystorkat

Åtgärder, specifika**Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 126

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Vidja, fin, hoprullad. Påträffades i hoprullat skick.

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

Konservator Sara Wranne

Datum 2003 08 28

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 142

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Trästycke, runt, har varit ett cirkulärt hål i mitten. Hjul? Avbrutet, har formen av en halvcirkel.

Material

växtmaterial, trä, ek

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urläkning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 180

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Sulor och klackar, fem delar. En större del av sula, eroderad i framkant, sömshål runt kanterna, lädret har skiktat sig. En del av klack eller hälsula. Sömshål runt om och hål efter pligg.
Fyra delar av restmaterial från lädertillverkning. Skurna runt om. En del med vidhängande krusta.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

animaliskt material, läder

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 189

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
-----------------	-------------	--------------	--------------	-------------

Åter ägare X

Metallanalys

Träanalys

Utställning:

Föremål

Trissa, hjul

Material

växtmaterial, trä, ek

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftspistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 191

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Dubbelkam. Med stora glesa tänder på ena sidan och fina på andra sidan. Samtliga av de fina saknas.

Material

animaliskt material, ben eller horn

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.
Våtrengöring med kranvatten och pensel.

Åtgärder, specifika

Långsam kontrollerad torkning i kylskåp.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr:

Fyndnr/Inv nr: 209

Ägare:

Ägar inform:

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap:

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	x	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare	Metallanalys	Träanalys		Utställning:	

Föremål

Vante, del av, stickad.

Material

animaliskt material, hår

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Frampreparerad i vatten med pensel och pincett. Impregnerad med 4,3 vol% glycerol i kranvatten under ett dygn. Sköljdes i avjoniserat vatten. Frystes in i block med avjoniserat vatten och därefter frystorkades föremålet

Åtgärder, specifika**Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalt foto efter konservering

Konservator Kerstin Ljungkvist

Datum 2003-10-08

ANALYS AV TEXTIL

SVK nr: A0097

Fyndnummer: 209

Schakt/provgrop:

Anläggning:

Föremålstyp:

Rundstickad vante,
slätstickad

1-trådigt, S-spunnet ullgarn,
längd 20 cm, bredd 14 cm

Preparatets utseende:

Fibermaterial:

okulär bestämning, mikroskop

ytterligare analys

Resultat: **Djurfiber**

Diskussion:

Förmodligen fårull

Resultat:

Diskussion:

Konstruktion:

Snoddriktning:

Snoddvarvtal / dm:

Diameter:

Efterbehandlingar:

Datering:

Övrigt:

2003-10-08

Kerstin Ljungkvist

SVK nr:

Fyndnr/Inv nr: 210:1b

Ägare:

Ägar inform:

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap:

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering

Läderanalys

Textilanalys

Fotbeklädnad

Beskrivning

Åter ägare

Metallanalys

Träanalys

Utställning:

Föremål

Textil, två delar. Teknik: tuskaft. En stadkant.

Mått: endel 8x6 cm, en del 9x2 cm

Material

Varp: silke, 1-trådigt

Inslag: ull, 1 trådigt, Z-spunnet

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Frampreparerad i vatten med pensel. Impregnerad i 4,3 vol% glycerol i kranvatten under ett dygn. Därefter sköljd i avjoniserat vatten och infrys i block med avjoniserat vatten. Frystorkat

Åtgärder, specifika**Stabiliserande ytbehandling****Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Fyndnr/Inv nr: 199

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
Plugg, täljd				

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 205

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Sula, delar av. Sula med klack. Består av flera läderstycken sammanfogade med söm eller pligg. Två lösa delar, bes, med sömshål runt om. Mycket fragmentarisk och flera löst sittande delar.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 206

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Skopa, delar av. Hör samman med Fnr. 8:1

Material

växtmaterial, trä

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderad.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Impregnering i PEG 400 5% i 6 veckor och PEG 4000 20, 30, 40 % stegvis ökande tre veckor i taget, sammanlagt nio veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödigt PEG. Invärmning av restreterande PEG med varmluftpistol

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

Konservator Sara Wranne

Datum 2003 08 28

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 208

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Trä, bearbetat. Skuren trädel med kvist genom.

Material

Trä, lövträ

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Trä: Impregnering i PEG 400 20 % i tre månader. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Invärmning av restreande PEG med varmluftpistol.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

Konservator Sara Wranne

Datum 2003 08 28

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 210'

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning	X
Åter ägare	X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

se beskrivning sid. 2

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 210:3

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Fotbeklädnad, delar av. Flera delar av skor; sulor, kanter, bes, ovanläder. Delvis med pliggar av trä. Sömshål av olika storlekar.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG. Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 211'

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Klack, del av. Delar och fragment av läderstycken sammanfogade med kraftiga pligg. Hål efter förlorade pligg. Klacken sammanbyggd av flera små delar. Hör möjligen samman med Fnr. 210:1 a.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Fyndnr/Inv nr: 207

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Landskap: Västergötland

Socken:

Fastighet:

Anläggning: Kv. Borgaren

Schakt/provgrop:

Lager, kontext:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	
Föremål				
tågvirke				

Material

växtmaterial, bark-bast

Tillstånd

täckt med jord och lera.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka. Våtrengöring med kranvatten och pensel.

Åtgärder, specifika

mpregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

Konservator Kerstin Ljungqvist

Datum 2003 08 28

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 239

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädning	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Skaft, svarvat

Material

animaliskt material, ben eller horn

Tillstånd

täckt med jord och lera

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Långsam kontrollerad torkning i kylskåp.

Stabiliserande ytbehandling**Dokumentation**

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.

SVK nr: A0097

Fyndnr/Inv nr: 263

Ägare: Göteborgs stadsmuseum

Ägar inform: Göteborgs Stadsmuseum

RAÄ nr:

Anläggning: Kv. Borgaren

Landskap: Västergötland

Schakt/provgrop:

Socken:

Lager, kontext:

Fastighet:

Koordinater:

Ej konservering	Läderanalys	Textilanalys	Fotbeklädnad	Beskrivning
Åter ägare X	Metallanalys	Träanalys	Utställning:	

Föremål

Barnsula, med klack. Ca 16 cm. Bestående av flera lager läderstycken som sammanfogats med söm eller pligg. Sömmen nedbruten. Hål efter pligg i häldelen. Klacken och de undre delarna av sulan kraftigt eroderade. Rest av vidhängande bes på ovkant.

Material

animaliskt material, läder

Tillstånd

täckt med jord och lera, eroderade.

Åtgärder, generella

Förvaring i kylskåp i väntan på konserveringsstart. Våtrengöring med kranvatten och pensel. Urlakning i kranvatten två-fyra veckor. Byte av vatten varje vecka.

Åtgärder, specifika

Bad med komplexbindare triammoniumcitrat 5% i ett dygn för att ta ur järn. Urlakning i vatten ett dygn. Impregnering i PEG 400 20 % i 4 veckor. Förvaring i kylskåp under tiden. Vacuumfrystorkning. Torrborstning av överflödig PEG.

Förpackning i syrafritt förpackningsmaterial.

Stabiliserande ytbehandling

Dokumentation

Skriftlig rapport. Digitalfoto efter konservering.